

Alphabetum Brammhanicum sev Indostanum universitatis Kas9i.

Contributors

Cassiano, da Macerata, 1708-1791.

Amaduzzi, Giovanni Cristoforo, 1740-1792.

Catholic Church. Congregatio de Propaganda Fide.

Publication/Creation

Romae : Typis Sac. Congregationis de Propag. Fide, 1771.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/aj5xzzgr>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

ALPHABETUM
BRAMMHANICUM

S E U

INDOSTANUM
UNIVERSITATIS KASI.

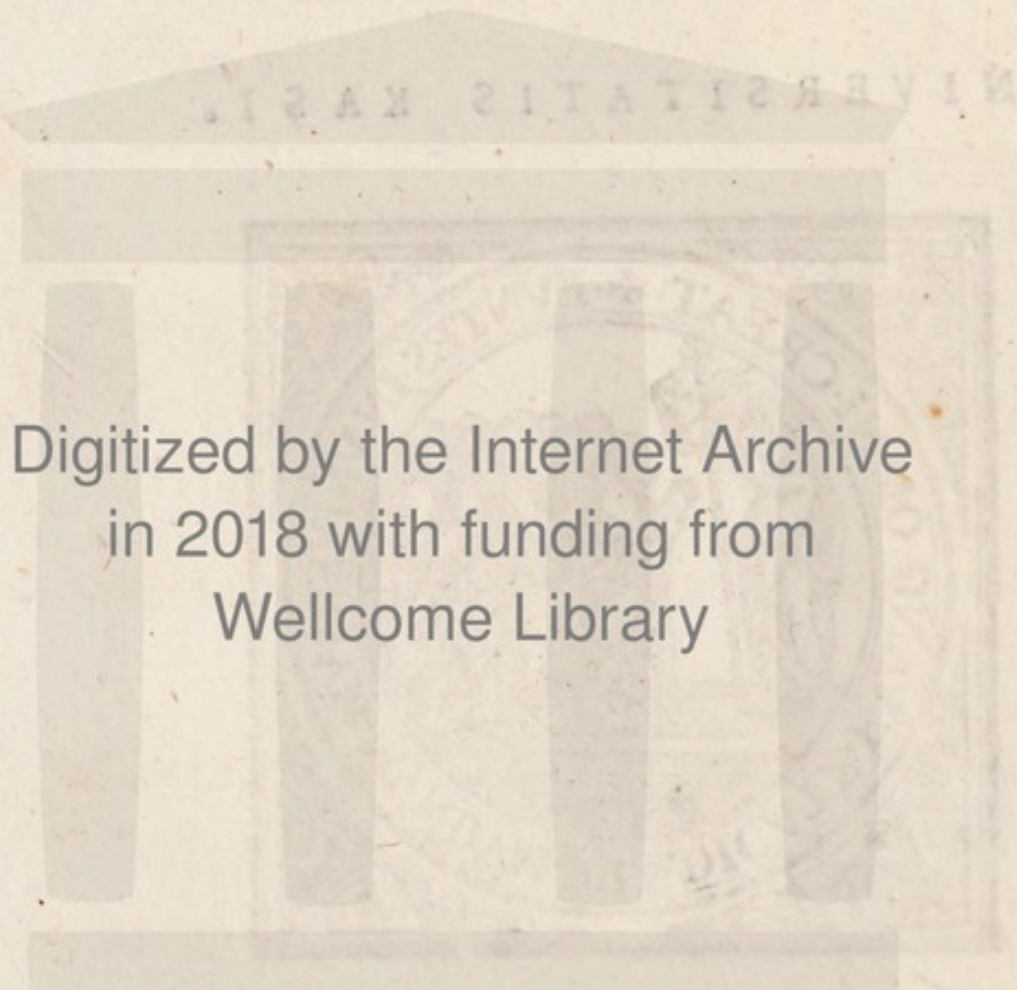
ROMAE MDCCLXXI.
Typis Sac. Congregationis de Propag. Fide.

Praesidium Facultate.

ALPHABETUM
RAMMANNICUM
2 E V
INDOSTANUM
UNIVERSITATIS KASII

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Wellcome Library

CLEMENTI . XIII . P . O . M

CVSTODI , RELIGIONIS . ET FIDEI

CENSORI . REMVNERATORIQUE . VIRTVTVM

ALPHABETVM . NATIONIS . INDOSTANICAE

EXCVLTAE . MISSIONIBVS . APOSTOLICIS

FAMILIAE . FRANCISCANAE . CAPVCCINORVM

QVOD

TYPIS . SACRAE . CONGREGAT. DE . PROPAG. FIDE

NVNC . PRIMVM . SVA . CVRA . EXCVSVM . EST

STEPHANVS . BORGIA

A . SECRETIS . SS . CONGREGATIONIS

OB . INSIGNEM . CIRCA . SE . INDVLGENTIAE

EIVS . EFFECTVM

BEATISSIMO . AC . FLORENTISSIMO . PRINCIPI

LIBENTI . MVNERE

D . D . D .

CLEMENTI, XIII. P. O. M.

CVSTODI, RELIGIONIS, ET FIDEI

CENSORI, REMUNERATORIVM, VIRTVTVM

ALPHABETVM, NATIONIS, INDOSTANICAE

EXCVLTAE, MISSIONIBVS, APOSTOLICIS

FAMILIAS, FRANCISCANAE, CAPVCINORVM

QVOD

TYPI, SACRAE, CONGREGAT. DE, PROPAG. FIDE

IVNC, PRIMVM, SVB, CVRA, EXCVSAM, EST

STEFANVS, BORGIA

A, SECRETIS, SS, CONGREGATIONIS

OS, INGENVM, CIRCA, SS, INDVLCENTIAS

IVS, EFFECTVM

EATISSIMO, AC, FLORENTISSIMO, PRINCIPI

LIBERTI, MVNERE

D. D. D.

v

L E C T O R I E R U D I T O

IOHANNES CHRISTOPHORUS AMADUTIUS

Praefes Typographiae Sacrae Congregationis
de Propaganda Fide.

EN tibi, Erudite Lector, Alphabetum
Brammhanicum, seu Indostanum Uni-
versitatis Kasì, quod nunc primum ty-
pis Sacrae Congregationis de Propaganda
Fide in lucem emittitur. Provide summus, ac sa-
pientissimus Pontifex Urbanus VIII. harum litte-
rarum formas concinnari iusserat, postquam in Ur-
bano Collegio de Propaganda Fide, quod ipse
exstruxerat, quatuor Alumnis ex hac ipsa natio-
ne loca decreverat. Verumtamen ex eo usque tem-
pore incogniti prorsus, atque neglecti huius lin-
guae typi iacuerant abditis in locis, donec, cu-
rante Viro Cl., & a nobis numquam sine laude,
ac dolore commemorando Constantino Ruggerio,
qui nos in hoc ipso munere auspicato praecefferat,
veluti in novam lucem educti sunt, Christianae
dein Religionis bono, & amplificationi, tum &
eruditionis ipsius ornamento insignius profuturi.
Quare nata occasione accessus ad urbem Religiosis-
simi Viri, & Indicarum Missionum benemerentis-
simi Cassiani Beligattii Maceratensis ex Capuccino-
rum Familia, tum in ordinem redigi harum litte-
rarum formas, tum etiam nonnullas, quae dee-
rant, quaeque maxime ad Alphabeti integritatem

pertinebant, de novo cudi Ruggerius ipse curavit. Hinc etiam factum est, ut aliqui ex hisce Characteribus typis impressi primum prodierint studio, ac diligentia Viri doctissimi, & πολυμαθῆς Augustini Antonii Georgii Augustinianae Familiae Procuratoris Generalis, qui eos commode pro re sua usurpavit, dum Tibetanum Alphabetum Apostolicarum Missionum commodo concinnaret, in quo sane opere non modo Theologicae facultatis, ac sacrae eruditionis lectissimus apparatus, verum etiam plurium exoticarum linguarum insignis plane copia, & usus summopere mirandus venit (1). His instructi praesidiis, hisque inflammati exemplis ultra procedendum, ac uberiora specimina a nobis esse promenda nunc modo statuimus. Quare ex auctoritate amplissimi S. R. E. Cardinalis Iosephi M. Castellii, eiusdem Congregationis de Propaganda Fide, & Typographiae quinetiam Praefecti, tum ex diligentia, ac consilio Cl. Praefulis Stephani Borgiae superscriptae Congregationis a Secretis Romam denuo accito Cassiano Miceratensi Capuccino, quem supra laudavimus, id curae statim eidem demandatum est, ut & nova nonnulla harum litterarum elementa, quae desiderabantur, cudenda proponeret, tum & ipsius Idiomatis rudimenta prima concinnaret, quibus nimirum nos modo praefamur.

II. Ve-

---

(1) Romæ 1762. Typis Sacrae Congr. de Prop. Fid. in 4. Part. I §. L., & seqq. pag. 93., & seqq., tum Part. II. pag. 697., 710., 726., & seqq.

II. Verum antequam Alphabeti huius nostrae ratio omnis exeratur, iuvat initio monere, quot Brammhanica Idiomata adsint, & circumferantur, ut cetera ab hoc ipso distinguantur. Quare Indostanicum Idioma praecipuum venit, quod Nagri etiam dicitur, quodque latius obtinet praesertim in Regno Bear, vel Patnà, & in vicinis ditionibus, quae Mogolensi Imperio subiacent. Indostana sane Dialectus, quae Characteribus Nagri exprimitur, non solum in laudatis locis plus minus usurpatur, verum etiam & ab Ethnicis Viatoribus, qui vel commercii causa, vel pro invisendis sacris eorum locis itinera suscipiunt, vulgo adhibetur, ut etiam instar linguae mediae esse possit, qua cetera nationalia Idiomata facilius addisci possint. Ceterum ad tria potissimum redigi possunt Idiomata, quae in hac Asiae parte, ubi praesertim Brammhanica superstitio colitur, potissimum usveniunt; siquidem primum venit litterale Brammhanicum, quod sapientes dumtaxat callere consueverunt, quo sacer eorum Codex conceptus est, & cui etiam Historiae, Fabulae, Scientiae, ceteraque *मुसहारा* commendantur, ne ceteris de plebe, ac peregrinis quinetiam arcana huiusmodi patere possint. Quare Idioma hoc ab ipsis **समस्कृत** Samscrit appellatur. Alterum vero populare est, & commune, quod **बेका बोली** Beka Boli audit, quodque etiam Universitatis

Kasì , sive Benarès vocitatur, atque a nobis nunc modo adducitur Apostolicarum Missionum potissimum commodo, donec Grammaticam, ut est in votis, & ut Sacrae Congregationis decreto iamdiu statutum est, proferamus. Tertium tandem Alphabetum occurrit, quod Gentilitium, vel peculiare Nationum dici potest, cum eo nimirum variae Gentes, & Populi commorantes in Regnis, Provinciisque Mogolensibus, & Brammhanicam Denunciav profitentes utantur. Gentilitium vero Alphabetum hoc in tot genera subdividitur, quot sunt Regna, ac Provinciae, in quibus usurpatur, & a quibus nomen derivat. Huiusmodi porro est lingua popularis Bengalensis, Tourutiana, Nepalensis, Mirathica, Peguana, Singalaea, Telugica, Tamulica, tum quae Nagri dicitur, tum Nagri Soratensis, ac quinetiam Balabandù, Devanagaram, Grantham, & ceterae huiusmodi, quae litterarum ductibus, ac figura, tum & dialecto dumtaxat inter se differunt, dum interim elementorum numero, potestate, tum & communibus vocibus, ac syntaxibus ut plurimum inter se conveniunt, quemadmodum & eadem Lingua Sanscritica, seu litterali Brammhanica pro sacris, & arcanis rebus singulae hae gentes religiose, constanterque utuntur. Bengalicae quidem linguae Alphabetum, cuius & nos exemplar manu exaratum obtinemus a Missionario ex Clericis Regularibus S. Pauli, attulit Ioh. Frid. Fritzius, qui praesidio usus Beniamini Scultuzii, Halae Magdeburgicae Heterodoxarum

rum Missionum Ministri centum Alphabeta diversarum Linguarum, ac ducentas versiones Orationis Dominicae variis litteris, ac idiomatibus concinnatas edidit Lipsiae anno c1010ccXLVIII. typis Gottl. Frid. Rumffii (1). Tum ibidem Linguarum Marathicae (2), Peguanicae (3), Singalaeae (4) Telugicae (5), Nagaricae (6), Balabandecae (7). Dewa-nagaramicae (8), ac Granthamicae (9) Alphabeta, aet qua fide, Deus scit, proferuntur; quibus & Orationes Dominicales iisdem exaratae litteris subsequuntur. Ceterum Balabandecae litterae habentur etiam in Syllabo Orationum Dominicalium a Clar. Chamberlaynio edito, tum etiam huiusmodi Alphabetum adducitur in Commentariis Academiae Scientiarum Imperialis Petropolitanae (10) ex Elementis Litteraturae Brammhanicae, Tangutanae, Mungalicae Theophili Sigefridi Bayerii, quo loco etiam Dewa-nagaramicum, & Nagaricum consuli poterit; quemadmodum in iisdem Commentariis (11) per eundem Bayerium pluribus Tabulis aeneis expressum cerni poterit Brammhanicum ele-

a 5

gan-

(1) Pag. 84. Libri, cui titulus: *Orientalisch-und Occidentalischer Sprachmeister* / &c. Christianus Frider. Gesnert, qui heic pro Typographo propositus est Cap. XII. pag. 132., Institor est, & Bibliopola.

(2) Pag. 94. (3) Pag. 87 (4) Pag. 88. (5) Pag. 87.

(6) Pag. 125. (7) Pag. 124. (8) Pag. 123.

(9) Pag. 87. (10) Tb. IV. ad annum 1729.

pag. 291, & 192. Tab. XIX. (11) Tb. III. pag. 389.

gantius, & ornatus, quo Brammhanes ad libros scientificos exarandos uti solent.

III. Iam vero quid de nostro Brammhanico Alphabeto populari, ac communi Universitatis Kasi statuendum sit, iam plane ostendit Cassianus noster Maceratensis. Agit enim ipse imprimis de Vocalibus Litteris, quas xvi. numero proponit, ubi & de apicibus, ac diphthongis pariter loquitur. Dein gradum facit ad Consonantes simplices, quas xxxiv. recenset, ubi & earum modulationes, & sonos exponit, ut proinde Alphabetum hoc nostrum L. constet elementis. Hinc pronuntiationis consonantium in particulari regulas tradit, ac aequipollentiam simul earundem exponit cum litteris Latinis, Graecis, Hebraicis, & Arabicis. Tum copulationem vocalium cum consonantibus, & consonantium cum vocalibus adnotat, quarum etiam Tabulam proponit. Insuper venit ad consonantes plures unico elemento, seu apice expressas, quae a nobis sigla, vel compendiariae notae dicerentur, earumque denominationem quoque recenset. Tabulas quinetiam quinque selectas dumtaxat apposuit eiusmodi consonantium simul copulatarum una cum Tabula altera, quae partes praesefert earum litterarum, quae frequentius aliis consonantibus annekti solent, quas claudicantes appellat; ut hinc pronuntiandi difficultates aliqua ratione explanentur. Hinc monendum aggreditur, quomodo Indostani defectum suppleant carentium sibi consonantium, simulque tradit litteras Indostanicas ordine

dine Alphabeti Brammhanici Samscritici sanctioris, sive litteralis, aut scientifici, quem ordinem dumtaxat eidem in tanta arcani diligentia, ac cura, quam Brammhane gerere notum est erga alienigenas, eosque, qui ex eorum sanguine sati non sunt, eidem noscere licuit; siquidem alias insuper regulas, atque alia praecepta, tum & diversam apicum dispositionem Brammhane habent, etsi tamen nonnullae etiam regulae communis nostri Alphabeti etiam ad litterale ipsum pertineant. Nec etiam omittit Alphabetum popolare Indostanorum, vulgo Nagri, quod XLIV. dumtaxat litteris constat, & quo terrigenae omnes utuntur ad familiares epistolas, communesque libros exarandos; atque hoc id habet peculiare, ut quamquam litterae eadem sint cum illis Universitatis Benarensis, exceptis nonnullis peculiaribus calami tractibus, quibus quandoque Amanuenses gaudere solent, quibusque litterarum figura paululum immutatur, exarentur tamen litterae ipsae pensiles a super descripta orizontali linea, quae in principio scribendi a sinistra ad dexteram in papyro signari solet. Deinde ad facilius, distinctiusque dignoscendam harum omnium Indostanarum litterarum vim, ac potestatem schemate exponit easdem ad ordinem Latini Alphabeti reductas. His succedunt Notae numericae, quibus utuntur Indostani, easque suis vocibus designatas, & Nagaricis apicibus orizontali lineae suspensis expressas exponit. Postremo tandem Tironum gratia Catechesin Christianam adnectit, recensens
nimi-

nimirum multo accuratiorem, emendatioremque Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam, quam Kircherius in sua China illustrata (1) Latino conceptam Idiomate, ac Brammhanicis exaratum elementis adduxerat, & ex eo laudatus Fritzius (2) etiam protulerat, tum insuper subdens Signum Crucis, Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, ac Symbolum Fidei, quorum tamen singula Indostana Dialecto, & apicibus expressa sunt.

IV. Quae autem origo fuerit Indostani nostri Alphabeti, non plane liquet, licet a secretiori Sanscritico, quo Brammhane utuntur, derivasse non dubitem, ut & ipsi ex eo Malabaricam, Warticam, Ziglesicam, aliasque linguas, quae in Littore Coromandelino, ac Malabarico, tum in Insula Ceylon, aliisque in locis obtinent, ortum duxisse, teste Bartholomaeo Ziegenbalgio Danicae *Erregsoğias* propagatore in Indiis, qui haec Maturino Veysierreio La-Crozio communicavit (3), affirmant. Nisi etiam dicere velimus Indostanum Alphabetum profluxisse ab alio antiquiore Brammhanico non admodum absimili; siquidem, teste Cassiano nostro, exstant nunc quinetiam in Indostanicis Regionibus antiqui Codices apicibus quibusdam exarati, quos & ipsi peritiores Brammhane se ignorare ingenue fatentur,

---

(1) Chin. illust. p. 162. (2) Loc. cit. pag. 82. Fig. V.

(3) Thesaur. Epistolic. La-Crozianum ex Biblioth. Jordaniana. Lipsiae 1742. Epist. CCCXIX. p. 381., & seq.

zur, dum interim apud ipsos traditio est, neque eorum maiores, a quibus eos acceperant, huiusmodi litterarum, & nexuum praesertim, qui frequentes sunt, potestatem calluisse. Ceterum cum Indostana Dialectus multis scateat vocabulis Persicis, ac Arabicis, forte suspicari posset, Persicas litteras Tartaricis, Indicis, ac Brammhanicis praesertim originem praebuisse, ut censuit laudatus La-Crozius in eius Epistola ad Bayerium (1), qui insuper Persicas ab Aegyptiacis hieraticis, ac hieroglyphicis se petere posse arbitratur, quod Clearchus Solensis apud Diogenem Laertium (2) testetur, τὰς Γυμνοσοφιστὰς ἀπογόνους εἶναι τοῦ Μάγων, Gymnosophistas a Magis fluxisse; quamquam hoc eidem abnegaverit Bayerius ipse (3), ut ex eius Epistola innotescit, qui tamen nullam solidam adducit rationem, qua id inficietur; quemadmodum toto caelo errat, dum Persicas litteras cum Armenicis, a quibus toto quinetiam caelo distant, convenire autumat, ac insuper recentes Cophticas cum antiquis Aegyptiacis confundit, cum sane Cophticas verisimile sit, ex ipsius La-Crozii sententia (4), sero, & post Psammetichum a Graecis colonis acceptas fuisse. Hanc Brammhanicarum
lit-

---

(1) Tom. III. Epist. IX. pag. 22.

(2) In Prooemio ad Vitas Philosoph. pag. 6. Edit. Colon. Allobrog. 1615.

(3) Cit. To. I. Epist. XIII. pag. 16.

(4) Cit. To. III. Epist. ead. pag. 22.

litterarum originem a Persicis, & ab Assyriis quin etiam denuo ingerit La-Crozius ipse in eius Epistola ad Ioh. Chamberlaynium (1), ubi neminem moveri posse contendit, ne has origine Assyrias putet, quod ordo scribendi immutatus fuerit, atque hae gentes nunc a laeva ad dexteram scribant; siquidem male etiam argumentum urgeret, qui Graecos litteras suas a Phoenicibus habuisse inficiaretur, quod eorum ordinem, immo & priscam suam a sinistra ad dexteram scribendi rationem immutarint. Verumtamen quod Indostana Dialectus Persicis, ac Arabicis dictionibus ditata sit, fieri etiam potuisset ex frequentibus Orientalium populorum irruptionibus in Indicas regiones, quibus etiam eidem diu, ac longe, lateque diversis temporibus dominati sunt; quemadmodum hinc etiam factum forte est, ut in eorum ritus plures ex Mahometica secta superstitiones irrepserint, ac etiam proinde utraque Religio quibusdam in rebus oppido convenire, ac simul utraque inter se quid commune habere videatur.

v. Nunc quomodo Indostani suos informant litteris pueros, & quomodo res suas scriptis consignent, dicendum nobis superest. Sciendum quapropter est, Indostanos Paedagogos imprimis super areolis arena instratis ramusculo designare, characteres a pueris imitandos, quos dein in arena ipsa pueri ramusculo altero ad propositi exempli

---

(1) Cit. To. III. Epist. XLII. pag. 85.

pli normam exarant, quosque si male describant-
tractus illi informes, exaequata arena, oblitte-
rantur, donec concinne eosdem exprimant. Hac
primiori expleta exercitatione, ad Chartam con-
fugiunt, quae vel ex gossypio, vel ex serico,
aut etiam ex cortice radice cuiusdam arboreae
conficitur, & in qua nova scriptionis experimen-
ta pueri paullo instructiores instituunt. Alii ve-
ro huiusmodi elementares exercitationes peragunt
in Tabulis sesquipede latis, ac duobus pedibus
circiter longis, quae pastillis albescentis terrae
cuiusdam contectae sunt, ut quod ibidem signa-
tum sit, facile deleri possit. Calamo palustri utun-
tur pro scriptione, quem fere nostro more in-
tercidunt, eumque inter scribendum alii pollice,
& indice simul, alii singulis quinque digitis
gerunt, alii pugno constringunt, elato tamen
brachio, ac manu, quin ullo fulcimento susten-
tentur; quinetiam interdum epistolae praesertim
exarantes sinistrae manus palma chartam sustinent,
ac dextera litteras pingunt. Nepaleses por-
ro huiusmodi Tabulis utuntur, quae longi-
tudine, ac latitudine plus minus superioribus
respondent, quasque cum herbarum foliis obli-
niverint, ut eas humectent, ac dein carbone
confricaverint, ut earum superficies nigrescat,
acuminato lapillo litteras iisdem inscribunt. Quem-
admodum & Nepaleses ipsi chartam adhibent
ex cortice arboreae radice confectam, quam dein
secant in fascias quasdam in longum productas,
easque simul coagmentatas, ut solidiores sint,

tum

tum flavo calore auripigmento coniunctio, ut a tineis servant, obductas, ac lapide quinetiam affabre laevigatas in unum compingunt, ut hinc Codices efforment. Suum iidem quinetiam habent atramentum, ac Stilo ferreo Europeorum calamus aemulante ad scribendum utuntur.

VI. Ceterum Missionum Apostolicarum Ministri, qui iis in locis degunt, etiam Europeorum more chartis apud nos communibus utuntur, quibus Indostanorum characteribus aliquid scriptis consignent. Non alio sane modo compactum adservatur Lexicon MS. Linguae Indostanicae in Bibliotheca Collegii Urbani de Propaganda Fide, quod Auctorem habet Franciscum M. Turonensem ex Capuccinorum Familia, qui ipsum in Suratensi Missione, quae eidem erat concredita, concinnavit, ac dein dono dedit Sacrae huic nostrae Congregationi a. d. III. Nonas Quinctiles anni MDCCCIV., ut ex acceptationis syngrapha peracta a Carolo Augustino Fabronio, tunc eiusdem Congregationis Secretis, ac dein S. R. E. Cardinali, aperte constat. Duas habet partes hoc Lexicon, quarum prima est pagg. 489., altera vero pagg. 423. Singulae paginae duabus instructae sunt columnis, quarum una exhibet voces Latinas Alphabetico ordine dispositas, altera Indostanicas Nagaricis apicibus exaratas, atque unaquaeque columna xxv. vocabula continet. In opposita vero pagina duabus pariter columnis distincta habentur explanationes vocum hac ratione, ut prima columna Latinas voces exponat charactere, & Idiomate Gallico, altera vero Gallico

lico pariter charactere voces Indostanas, quantum potis est, exprimat. Persicis quinetiam elementis nonnullae Indostanae voces hoc in Lexico exarantur, atque singulis Latinis vocibus duae, vel tres Indostanae dictiones, quae huius Linguae copia est, ibidem respondent. Exstat quinetiam in laudata Bibliotheca Dialogus MS. in 4. pagg. 92., quo Christianus, et Ethnicus Indostanus simul loquentes de Veritate Religionis inducuntur, quique Betiae Regi, aliisque illius Dynastiae Proceribus anno MDCCCL. a Iosepho M. Gargnanensi, & a Cassiano Maceratensi Missionariis Capuccinis oblatus est. Tum ibidem etiam adferatur Codex alter characteribus Regiae Civitatis Patnà ab Amanuensi Christiano indigena exaratus, atque compactus chartis ex radicibus arboreis, qui est pagg. 272., quique Praeceptorum Decalogi explanationem, Dialogum de Religione Christiana, Vitae Servatoris Iesu Christi compendium, versionem Libri de Imitatione Christi, tum preces matutinas, ac vespertinas, aliasque similes continet. Tandem eodem loco habentur quatuor alii Codices ex charta, & characteribus Nepalsibus, quorum primus compendium Catechesis Christianae, alter septem laetalium culparum expositionem, tertius septem Ecclesiae Sacramentorum explanationem, & quartus denique Dialogum inter Magistrum, & Discipulum de Christiana Religione exhibet; quos omnes a Missionariis Capuccinis elaboratos Romam attulit, & Stephano Borgiae Viro Cl., & huius nostrae Congre-

gationis a Secretis dono dedit hoc anno *ciccccclxxi*. Anselmus Ragusensis Provinciae Siculae, eiusdem Capuccinorum Ordinis Alumnus, & Tibetanarum Missionum quondam Praefectus. At hos dein Codices omnes pro sui munificentia una cum altero Codice ex charta radice arboreae, in quo Indica Idola, ritus, vestes, aliaque huiusmodi Nepalensibus characteribus, & vocabulis designata, & a Constantino Asculano, Capuccino & ipso Italicis characteribus, & expositionibus illustrata (quibus ad calcem Nepalense insuper Alphabetum additum est) in laudatam Collegii Urbani Bibliothecam illatos voluit Praeful benemerentissimus. Brayerius, ut ex eius Epistola ad La-Crozium (1) patet, expectabat ab Indo suo Magistro, nomine Sonbhara, Historiam Indicam Brammhanice scriptam, sed quo peculiari idiomate, ac quibus characteribus eadem scripta foret, ignoratur. Ceterum nullus forte locus Brammhanicis, & aliis quinetiam exoticarum Linguarum Codicibus magis abundat, quam Bibliotheca Collegii Urbani de Propaganda Fide, quemadmodum ceteras etiam Typographias haec nostra linguarum, & characterum suppellectile facile antecellit.

VII. Nimis angustis nos finibus continemur, ne quid de Brammhanica superstitione heic nunc addere nobis liceat. Verumtamen, qui noscere nonnulla hac de re voluerit, consulere poterit prae-

---

(1) Cit. Thesaur. Epistolic. La-Crozian. To.I. Epist. XLV. pag.62.

praesertim Alphabetum Tibetanum Cl. Georgii nostri, de quo supra diximus, & ex quo discere facile poterit, quot erroribus Brammbhanes Idololatrae obcaecati sint, ut & in novis Deorum fabulis fingendis Graecorum licentiam superent (1); Ipsi siquidem etsi Deum ens supremum, summe perfectum, unum, omnisque figurae, & materiae expertem profiteantur, tamen hunc in Mundo visibili, & inferiori nihil agere volunt, nullum ei religionis cultum exhibent, ac se ipsum in Mundi creat one materialem fecisse, monstroso commento existimant (2). Hinc materialismi, Stoicismi, & Atheismi impietas, immania Indicae Theologiae paradoxa, sententiarum pugna, & sectarum varietas maxima (3). Ipsi quinetiam se iactant natos ex capite, aut ex ore Brammbhae (4), tum munera, & proprietates Ixorretae, Bavani, & Parasakti Diis Bisnu, & Isuren promiscue tribuunt (5). Eisdem insuper suae sunt initiationes, seu ordinationes quaedam, quas sacrificio, igne adhibito, peragunt (6); ut nunc omittam metempsychosis errorem, supersticiosum legis cultum a Brammbha ipsis traditae in Libro Vedam, & normae observantiam circa
fa

---

(1) Part. I. Cap. L. pag. 94.

(2) Cap. eod. pag. 94., & 95.

(3) Cap. eod. pag. 96.

(4) Cap. LIII. pag. 101.

(5) Cap. LIX. pag. 118.

(6) Cap. LXVII. pag. 160.

fastos, nefastosque dies eisdem consignatae in Libro Paniangam a Brahaspeti bonorum Angelorum Magistro conscripto, tum falsas de fato, eiusque decreto opiniones (1), atque alia huiusmodi, quibus enarrandis diem perderem. Sed manus e Tabula. Vale interim, Erudite Lector, & a nobis propediem Alphabetum Malabaricum exspecta.

---

(1) *Cap. LVII. pag. 114.*

Pag. 97. lin. 9. vocales corr. consonantes.

I

ALPHABETUM
BRAMMHANICUM
S E U
INDOSTANUM
UNIVERSITATIS KASI.

CAP. I.

De Vocalibus .

Uamquam plura inter cetera , quibus incolae Regionum a finibus Tibetanæ Missionis terminatarum utuntur , idiomata Missionariis ad munus suum rite obeundum in præfenti Missionum statu sint necessaria ; *Indostanum*, nempe , *Tourutianum* , *Ma-*
A *quam-*

quampurrense, Parabattianum,
Nepallense, & alia quinetiam :
 quum tamen apud populos
 orientalem plagam Regni Be-
 har attingentes primum vi-
 geat, & ad exarandas scriptu-
 ras, librosque transcribendos
 characteres Universitatis *Kasi*,
 five Benares ut plurimum in
 usu sint; idcirco Alphabetum
 hoc Missionariis ipsis addiscen-
 dum proponere nunc satis
 erit, nobisque etiam ea mens
 est dumtaxat; eo vel maxime,
 quod, cum omnia Brammha-
 norum Alphabeta eodem con-
 stent apicum numero, & non-
 nisi figura, & modo coniun-
 ctionis vocalium cum conso-
 nan-

3
nantibus aliquantisper inter se
differant, quicumque hoc Al-
phabetum bene calluerit, per-
facile postea non solum praedi-
ctorum populorum, sed cete-
rorum quoque Brammhani-
cam superstitionem profiten-
tium poterit Alphabeta reco-
gnosceret.

Duo autem sunt Brammha-
norum Alphabeta praecipua: al-
terum, quo ipsi res suas seu sa-
cras, seu scientificas solent exa-
rare, quodque *समस्कृत* *Sam-*
scrit, id est litterale vocant, ac
pro viribus occultare conantur
exteris aequae, ac incolis, qui
ex Brammhanorum stirpe non

sunt progeniti; alterum, quod non modo Brammhanes, sed ceteri omnes plerumque adhibere solent, & a quo litterale parum discrepat quoad usum, ordinem, efficaciamque ipsorum; & de hoc in praesentiarum sermonem faciemus. Deinde Indostanorum populaire Alphabetum etiam exhibebimus, de quo pauca erunt praelibanda.

Notandum est igitur in primis, illud constare characteribus simplicibus, & compositis. Simples ad numerum usque quinquagesimum ascendant, quorum sexdecim inter vocales, triginta quatuor inter

con-

consonantes recensentur; compositorum vero numerus designari non potest, quum tot sint, quot fieri possunt coniunctiones consonantium cum vocalibus, vel consonantium cum aliis consonantibus. De his postea, nunc de simplicibus agemus; circa quos

Notandum secundo, licet quinquaginta numerentur characteres simplices, non ideo tamen hinc argui posse, quod Brammhanorum Alphabetum pluribus constet vocalibus, & consonantibus, quam Alphabetum Latinum, quum praeter vocales A.E.I.O U., quibus Latini quoque gaudent, pro-

prie, ac stricte loquendo aliam non habeant, imo careant consonantibus F. Q. X. Y. Z. (qua ratione harum defectus suppleri possit, ac debeat, infra explicabimus) sed dicendum est multiplicari huius Alphabeti apices propter multiplicem sonum, brevem, vel longum, tenuem, vel semi-aspiratum, palatinum, aut nasalem, quo sunt pronunciandi.

Denique sciendum est, Brammhanos, & Indostanos ceteros, Latinorum more, a sinistra ad dexteram scribendo, legendoque procedere; quemadmodum etiam innuendum censeo, Indostanos, ac ceteros Brammha-

mhanicos Gentiles, ut eorum
 pueris, qui litteras adiscendas
 aggrediuntur, Ganesius, sive
 Poleiar liberalium Artium Prae-
 ses, ad bene discendum validius
 auxilium praestet, Alphabeti A-
 picibus magni Numinis invoca-
 tionem legendam praeponere
 talibus notis: श्री गणेशाय नमः
Sri Ganesa ja nam, in nomine
excelsi Genesj, vel alias ॐ. नमः
 सिद्धं \ *Huun namà Sciddan, in*
nomine Sancti. Nos autem pro-
 fanam auspicationem sincero
 corde execrantes, ut legentes a
 bonorum omnium largitore in-
 telligentiae donum expectent,

ne methodum immutemus ,
 Omnipotentis Dei invocatio-
 nem substituimus . His prae-
 missis, Vocalium figuras , una
 cum modo, quo illas pronun-
 ciari deceat , subiicimus :

ॐ श्री श्री श्री परमेश्वर का
 नाम पार । *Sri Sri Sri Parmeswor*
Ka Nam par . In nomine Dei
excelsi .

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	रि	री
a	ā	i	ī	u	ū	rī	rī
लि	ली	ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः
lī	lī	e	eī	o	au	an	ā .

Appellationi Latinae Indo-
 stanis characteribus interiectae
 no-

notas quasdam supra posuimus
ad indicandam cuiusque voca-
lis naturam, quae tamen non
eundem respectu omnium
praestant effectum; figura enim
contractionis, scilicet haec ˘ ,
qua primum cuiuslibet vocalis
apicem connotavimus, in vo-
calibus *a . i . u . ri . li*. admonebit

lectorem अर्श *ars*, idest bre-

ves eas esse, & sono pronun-
ciandas esse contracto, id est
unico temporis instanti: super-
posita vero vocalibus *e*, & *o*,
Latinam ab ipsis exigere pronun-
ciationem significabit. Simili-
ter figura productionis, nem-
pe haec ˆ secundis vocalium.

api-

apicibus imposita , in vocali-
 bus *a . i . u . rì . lì .* ढर्ण *Dirgh* ,
 id est longas illas esse denota-
 bit , & sono emittendas esse
 productiori : imposita vero vo-
 calibus *eì* , & *aù* indicabit ,
 instar diphthongi Latinae eas
 pronunciari debere .

Ad perficiendum vero sex-
 decim vocalium numerum
 Indostani praedictis quatuorde-
 cim addunt alios duos apices
 omnibus tum vocalibus , tum
 consonantibus communicabi-
 les , quamvis vocalis ञ *a* pro-
 posita sit in exemplum . Pri-
 mum puncto tantisper aperto ,
 quod ञ्क *ankar* ipsi vocant,
 su-

super litteram formant ad exprimendum quoddam *m*, vel *n* leniter prolatum. Exemplum habes in hac ipsa voce अंकर *ancar*, cuius prima littera, nempe अं, quae praefato puncto signatur, pronunciari debet cum addito tenui *n*, sic: *an-Kar*. Ultimus apex duplici puncto, quod बिसर्कः *Bisarkâ* appellant, a dextris litterae finalis alicuius dictionis connotatur, nullumque proprium habet sonum, sed tantum indicio est litteram, cui iunctum est *Bisarkâ*, proferri de-

debere fortiter, ac si traheretur e pectore, sono tamen minime in longum protracto; ut videre est in voce exposta बीसाखः, cuius postrema littera est कः *rkâ*, quae, quum eidem copulata sint duo illa puncta, emitti debet, quasi cum impetu.

Hic autem vitio nobis verti posset, quod inter vocales connumeraverimus ऐ *ei*, औ *au*, quae diphthongis रि *ri* री *ri*; & लि *li* ली *li*, quae syllabis; tum & punctum ० *ankar*, quod consonantibus; & puncta; बि-
sar-

sarkà, quae accentibus potius accensenda videntur; sed quum Indostani vocalibus haec omnia attribuant, nulla nobis nota merito est impingenda; illorum namque Alphabetum iuxta ordinem, ac methodum, quam ipsi tenent, in praesentiarum tradere proposuimus.

C A P. II.

De Consonantibus simplicibus.

NE Indostani Alphabeti ordo immutetur, a vocalium expositione ad simplices consonantes explicandas procedimus. Notavimus supra, consonantes simplices ad XXXIV. usque

que ascendere , quarum genuina appellatio licet sine vivae vocis adminiculo aut vix, aut nullatenus exprimi valeat, aliqua tamen breviter hic prae-
libabimus, quae eam, quantum quidem fieri poterit, intellectu facilem reddant.

Sciendum igitur, pleraeque harum consonantium esse duplices, triplices, vel etiam quaduplices, diverso singulas exaratas characterē, quae characterum varietas diversitatem significat modulationis, & soni, quo Indostani singulos apices ab invicem in pronuntiatione distinguunt. Alios vero obscure in interiori gutture formant, &

vo-

voce tenui, ac quasi dimidiata proferunt. Alios quadam vi, & aliqua aspiratione exalant. Alios insuper medio palato, scilicet ad palatum ipsum linguam inflectentes emittunt. Alios tandem narium ministerio pronunciant. Primam modulationem, seu sonum appellabimus *tenuem*, alterum *femi-aspiratum*; tertium *palatinum*, postremum denique *nasalem* vocabimus, & sequentibus notis super latinam appellationem delineatis distinguemus. Prima nota tenuem, secunda femi-aspiratum, altera palatinum, quarta nasalem signabit: quae vero nullo erunt

no-

notatae signo, non aliam, quam latinam pronunciationem habebunt. Sint ergo notae pronunciationis :

Pro Tenuibus x

Pro Semi-aspiratis v

Pro Palatinis h

Pro Nafalibus z

His praemissis, Tabula Consonantium simplicium heic statuitur :

က	က	ခ	ဂ	ဃ	င
	^λ	^ν	^λ	^ν	^ν ^λ ^h
	Ka	kha	ga	gha	nga
စ	ဆ	ဇ	ဇ	ဆ	ဆ
	^λ	^ν	^h ^λ	^h ^ν	^ν ^λ ^h
	cia	ciha	gia	giha	nghion

က င

८	ट	ठ	ड	ढ	ण
	^{६ १}	^{६ २}	^{६ १}	^{६ २}	^{६ ३}
	ta	tha	da	dha	nā

८	त	थ	द	ध	न
	^१	^२	^१	^२	
	ta	tha	da	dha	na

८	प	फ	ब	भ	म
	^१	^२	^१	^२	
	pa	p-ha	bā	bhā	ma

८	य	र	ल	व	श
	giā	ra	la	va	sciā

८	ष	स	ह	क्ष	ः
	^२			^२	
	kha	sa	ha	ccia	.

Hic obiter notandum est ,
 consonantes palatinas ड *da*, &
 ढ *dha* aliquando per *da*, ali-
 quando vero per *ra*, sono ta-
 B men

men palatino retento, pronun-
ciari debere, licet ratio, aut re-
gula certa de hac re assignari
non possit, totumque ex usu
discere oporteat; v. g. डंड *dand*
baculus, कथोडा *Kathara* pel-
vis, गोडा *gora* equus, डिट *dit*
mansuetus, डुंड *dund* luxuriosus,
बरई *barai* faber lignarius,
गठना *garnà* sepelire.

Notandum insuper, litte-
ram य *gia* quandoque जा, non
gia proferri; quod maxime
evenire solet, quando cum aliis
consonantibus copulatur, v. g.

कन्या *Kanja* virgo nubilis ,
 तपस्या *tapesja* contemplatio ,
 कर्त्ता कर्त्त *kion kar* qua ex caus-
 sa &c.

Consonantes omnes in supe-
 riori tabula descriptae , quas
 Indostani quinquenas , & quin-
 quenas , instar cantionis reci-
 tant , congenitam habent vo-
 calem अ *a* , in quam earum
 pronuntiatio desinere debet ,
 sic proferendo *ka* , *ga* , *cia* &c. ;
 excipe *ngbion* , quod exit in *on* .
 Hinc ut plurimum tot syllabas
 in dictione legere oportet , quot
 in ipsa inveniuntur consonan-
 tes , dummodo non sint plures

ad invicem copulatae, vel in corpore dictio-
 nis non elidantur:
 hae enim ad unam, eamdemque
 syllabam pertinent. Quando
 autem consonans est finalis,
 tunc earum remanente nume-
 ro syllabarum, plerumque de-
 perdit vocalem congenitam,
 & vocatur कंदीत *kandit*, id
 est elisa; quod in medio dictio-
 nis non raro evenire solet. Le-
 gem tamen de hac re genera-
 lem vix, aut non invenies
 omnino. Exemplum habes in vo-
 ce चक्र *ciakmak* ignitabu-
 lum, in qua quatuor consonan-
 tes per se solas integram dictio-
 nem

nem duarum syllabarum effor-
mant, licet utrumque ङ्क, sci-
licet tam finale, quam me-
dium elidatur.

Ab hac elisionis regula exci-
piendae sunt consonantes fina-
les quidem, sed signatae desu-
per puncto *anckar*, vel ad de-
xteram punctis *bisarkâ* conno-
tatae; priores namque in *an*,
posteriores vero in *â* fortiter
prolatum inviolabili lege ter-
minant.

Licet consonantes praedi-
ctae per se solas non syllabas
modo, sed integras quoque
voces, ut vidimus, constitue-
re possint: nihilominus ण्द

sand, id est simplices vocantur, quia simplici, & unico apice efformantur. Si vero alia sive vocalis, sive consonans ipsi copuletur, quod fieri debet saepissime, tunc vocantur

असंद *asand* non simplices. In his autem coniunctionibus non easdem Indostani sequuntur regulas, ac nos Latini. Nos enim cuiusque vocalis figuram (nam de consonantibus infra) etiam si unicam cum aliis litteris componat syllabam, integram semper exaramus; illi vero partem tantum eiusdem, ut sequentia exempla exhibent: दैम *daem* perpetuus

tuus , ना ई *hai* frater , रा क्ना
rakna custodire , in quibus vo-
 calis आ dimidia tantum sui
 parte consonanti adiungitur
 hac perpendiculari linea ः; In-
 de fit , ut quotiescumque in
 eorum scripturis intergum ali-
 cuius vocalis characterem sive
 in principio , sive in medio ,
 seu in fine dictionis repereris ,
 nulli consonanti eam debeas
 copulare ; quia tunc ex se so-
 la syllabam constituit . En e-
 xempla : असल *asal* originale :
 इव *iw* similis , उपर *upar* su-

pra , भ्रातृ *bhai* frater , in quibus vocibus vocales अ. इ. उ. ए. ex se solis sine consonantium unione syllabam integrant.

Observe hic obiter , quamcumque vocalem cuicumque consonanti copulatam semper esse *rectam* , consonantem vero *rectricem* . Quid autem sit *rectrix* , & *recta* , docebimus postea .

At priusquam de modo copulandi vocales cum consonantibus verba faciamus , pauca de uniuscuiusque consonantis pronuntiatione praemittenda iudicamus .

C A P. III.

*De pronuntiatione Consonantium
in particulari.*

1. क *Ka*. Est haec prima littera consonans apud Indos, & ex qua Alphabetum क ख ग घ ङ ke-*kho* nomen habet: aequivalet nostro *k* Latino, vel *c* ante *a*, nec ante *i*, & *e* suam, ut apud nos, pronuntiationem mutat, sed eodem modo *ka*, *ke*, *ki*, *ko*, *ku* profertur, ut Arabum ق *k*.

2. ख *Kha*. Haec littera apud Latinos non habetur, ideoque aliter, quam per *ka*, & *b*, scilicet *kha*, non potest exprimi, nisi dicamus, quod eo-

eodem modo cum praecedenti, sed asperiori pronunciatur, ac ح *cha* Arabum repraesentat.

1. گ *Ga*. Eadem littera est cum nostro *g* ante *a* posito; dices eodem modo *ga*, *ge*, *gi*, *go*, *gu*, semper pronunciando *g* lenem, ut in Latinis dictionibus *gaudium*, *gossypium*, *gustus* &c.

4. غ *Gha*. Est *g* secundum, seu praecedenti simile, ita tamen, ut illi aspirationem addas, quod apud Latinos non in usu habetur. Arab. ع *Ghain*.

5. ن *Nga*. Est littera particularis, quae naso proferri debet cum aliqua aspiratione, lin-

linguam invertendo, & palatum leniter percutiendo, ita ut *blefa* simul, & *nasalis* proferatur. Eius sonum Latinis litteris exprimi nullo modo possumus; Magistri vox rite docebit.

6. *ā Cia*. Neque haec ulli ex nostris litteris rite potest assimulari, sed medium habebit locum inter *c* Italorum, & *tcha* a Gallis pronunciatum, quod usus docebit.

7. *ṡ Cihā*. Haec littera optime a Gallis pronunciatur, & asperam prolationem exigit.

8. *Ḡ Gia*. Nostro *gi*, & *z* simul arridet haec littera, vel de-

debet pronunciari eo fere modo, quo pronunciant, qui linguam habent blefam. Per ج *gim* Arabum explicatur.

9. ج *Giha*. Est alterum *gi*, quod blese quidem efferri potest; ac magis ad nostri *g* ante *e*, & *i* positi pronunciationem, ut *germen*, *gigas*, quamvis cum aliqua differentia, accedit, & ج *gim* Arabum refert.

10. ځ *Nghion*. Haec per Latinam litteram describi nequit, cum plures simul prolatae eius sonum exprimere valeant; Palato enim simul, & naso cum aliqua aspiratione erit pronuncianda. Usus te docebit.

11. Ta . Aliter, quam per *t*, haec a nobis Latinis explicari nequit, nec describi potest; quamvis longe sit diversa, eiusque pronunciationem assequi necessarium sit. Proferatur lingua paullulum inversa, & palatum leniter percutiente, quo blase pronunciatur; quod sane per usum assequeris. Respondet tta , vel te Arabum.

12. Tha . Litterae antecedenti similis est, eodemque modo effertur, addendo illi aspirationem *h*, quasi the Arabum.

13. Da , vel ra . Duplicem huius litterae pronunciationem

nem habes; nunc enim, ut *d* blefum, nunc, ut *r* itidem blefum, sed palatum similiter leniter percutiendo pronunciat. Initio quidem dictionis, semper ut *d* blefum pronuncias, sed in medio, & in fine certa non habetur regula, modo *da*, modo *ra* dices.

14. *Ḍha*. Eadem est cum praecedenti *d*, & *r*, eodemque modo pronunciantur, sed asperere, & quadam aspiratione superaddita. Cum *Ḍal* Arabum convenit.

15. *Ṣ Na*. Ista littera est *n*, secundum quod e naso semper pronunciat. Apud Arabes *Ṣ nun*.

16. *Ṭ*

16. τ *Ta*. A nostro *t* non differt.

17. ϑ *Tha*. Est τ *tau* Graecorum, quod fortiter debemus pronunciare, sicut $\var�$ *teth* Hebraeorum, vel b *tta* Arabum.

18. δ *Da*. Est nostrum *d* Latinum.

19. ζ *Dha*. Est secundum *d* asperum, cui debetur aspiratio *h*, & etiam respondet ad Graecorum δ *delta*.

20. η *Na*. Non differt a nostro *n* Latino, nisi quod caveri debet, ne de naso pronunciatur, sed semper clare, ad differentiam alterius $\var�$ *na*, quod de naso paullulum effertur.

21. φ *Pa*. Praesens haec littera est *p* Latinum.

22. $\var�$

22. P-ha . Est *f* Latinum, vel melius *p-b*, vel Φ *phi* Graecorum; optime tamen pronuntiabis, si *p-ha* dicere queas.

23. Ba . Latinum *b*, de quo adnotes velim, quod sicut in nostra Europa apud varias nationes *b* in *u*, & *v* consonans in *b* immutatur, & unum pro alio usurpatur, ita apud Indos invenies dicentes vap-h pro *bap-h* vapor, & vavo pro bavo existentia.

24. Bha . Secundum *b*, quod aspirationem sibi adiungit, dicendo *bha*; ista littera non convertitur in *u*.

25. Ma . Est Latinum *m*, quod debet aperto ore pronun-

nunciari ad differentiam alterius , quod *mindan* , vel *nindan* vocant , & obtuso effertur ore.

26. Ꝓ *Gia* , vel *ja*. Est littera media inter consonantem , & vocalem , ut suo loco dicitur. Apud nos aequivalentem non habet. Indi illam vocant *gia* , vel *ja* , pronunciando illam parumper in gutture ; sed alio modo , quam ꝑ *aain* Arabum , cui tamen in multis potest assimilari .

27. ꝑ *Ra*. In nullo differt a nostro *r*.

28. ꝑ *La*. Est *l* Latinum .

29. ꝑ *Va*. Ea littera est *v* consonans , vel potius media

C

in-

inter consonantem, & *u* vocalem, & utriusque officium agit. Non pronunciatur, ut *u* vocale, sed quasi *9* *vau* Arabum, & *י* *vau* Hebraeorum.

30. *Scià*. Character hic aequivalet *ch* a Gallis pronunciato, nullo autem modo *c* Italicorum. Est *ش* *scin* Arabum.

31. *Kha*. Est tertium *k*, idem cum secundo, & *ح* *cha* Arabum simile.

32. *Sa*. Latino *s* aequivalet.

33. *Ha*. Est *h* Latinorum.

34. *Ciha*. Haec littera rara est, & vix in usu; assimilatur in omnibus septimae *ṭ*.

CAP.

C A P. I V.

*De copulatione Vocalium
cum Consonantibus*

EX his omnibus praemissis habes, ad legendos Indostanorum libros haudquaquam tibi sufficere solas litteras *sand*, seu simplices didicisse, nisi regulas quoque coniunctionum quam perfectissime noveris. Quamobrem notanda sunt sequentia.

I. Vocalis quaecumque illa sit, semper sequitur naturam soni consonantis, cui copulatur, *tenuis*, *semi-aspirati*, *palatini*, aut *nasalis*, retenta propria pronuntiatione brevi, vel longa.

2. Viceversa, consonans pariter induit pronunciationem brevem, vel longam vocalis sibi coniunctae, proprio retento sono tenui, vel semi-aspirato &c.

3. $\mathfrak{A}$ *A* breve, quum omnibus congenitum sit consonantibus, nullo umquam particulari apice eisdem adnectitur; quod si illo uti opus fuerit, tota eius figura exaratur, sicque ex se solo syllabam format.

4. Vocales reliquae modo a dextris, modo a sinistris, modo supra, modo subtus pro cuiusque exigentia, & natura, determinata sui parte, consonantibus ipsis uniuntur. Per sinistram
in-

intellige sinistram oculi tui, quae dextrae libri, seu scripturae respondet, scilicet eam partem, a qua Latini scriptionem auspicantur; per dexteram vero dexteram oculi tui, quae sinistram respicit libri, seu scripturae; illam videlicet partem, ubi Latini scribendo desinunt.

5. अ A longum consonanti copulatur, a dextris ducta linea perpendiculari hoc modo ँ, ut videre est in exemplis supra allatis.

4. इ I breve a sinistris, sic ँ; v. g. सिद्ध *sidd*, vel correctius ँद्ध *scidd* sanctus, ubi i, quia breve, a sinistris notatur.

7. ई I longum a dextris sic
 १; v. g. ३१६१ *sciadi* festum lae-
 titiae, ubi *i*, quia longum, si-
 gnatur a dextris.

8. Pari modo उ u breve a
 dextera ad sinistram ducitur
 subtus consonantem, sic ॐ; v. g.
 वतुर *ciatur* astutus, हुकुम *hu-*
kum iussio, ubi *u*, quia breve,
 pariter subtus a sinistris.

9. ई U longum non aliter
 subtus, sed a sinistra ad dexte-
 ram, sic ॐ; v. g. ॐ१२ *gioru* uxor,
 ॐ१२ *giaru* scopa, ubi *u*, quia
 longum, dexteram respicit.

Vocalis *ri*, & *li* extra libros
samscrit, id est scientificos, ac
 sa-

facros, vix est invenire; in Alphabetorum speciminibus tamen proponi solent, & idcirco distingui notamus.

10. रि *Ri* breve exprimitur lineola quadam uncinata, ad pedem consonantis apposita, sic ८; v. g. कृ॒रु *kriscna* nomen proprium Idoli, कृ॒रु प॒लु *kriscna-pacc* luna decrescens, ubi lineola uncinata litteram कृ terminans, *ri* breve significat.

11. Pro री *ri* longo praedicta duplicatur lineola, sic ९; v. g. कृ॒तं *kritan* furari, तृ॒खो॒त *trikot* nomen medicinae; litterae कृ, & तृ illo duplici unco

notatae *ri* longum habere indicant.

12. Pari modo लि breve consonantem terminat duobus punctis tantisper apertis, ad eius pedem copulatis, sic ः ; & ली li longum signatur iisdem punctis in medio caudatis, sic ऌ.

Sed quum postremae hae duae vocales in ipsis etiam libris scientificis rarissime adhibeantur; ideo nullae nobis suppetunt voces, quibus earum usus exemplo exprimi queat; unde ad sequentem coniunctionum Tabulam Lectorem amandamus.

13. ऐ *E* breve copulatur ,
ducta supra consonantem unica
linea , instar accentus gravis ,
aliquantum inclinata , sic ˘ ;
v. g. बेद *bed* facer Indostano-
rum codex , नेवद्य *nevotà* con-
vivium , फतेदार *p-batedar* ex-
pugnator : in quibus exemplis
accentus gravis , seu linea su-
perposita *e* breve importat.

14. Quod si ऐ *e* longum , id
est *ee* , *ai* , vel *ei* , instar diphthon-
gi adhibere necesse sit , dupli-
catur accentus , seu linea tali
modo ˘˘ ; v. g. मेना *meina* cer-
ta species avium , बेरी *beeri* ini-
mi-

15. Haud absimili modo copulantur vocales œ o , & œ au , vel ou , hoc solo discrimine, quod a dextris consonantis addenda est linea perpendicularis, ut de vocali a paullo ante monuimus. Itaque ad denotandum o breve, unicum desuper exarabis accentum; duos vero ad significandum o longum, seu diphthongos au , vel ou ; sed in utroque casu lineam adnectes. Exempla pro o brevi:

करोर *karor* decem milliones ,

गोछा *gora* equus, मोहसील
mohasil exactor. Exempla pro
 o longo, seu *au*, & *ou*: सौगंध
saugand iuramentum, नौमी
noumi nonus, तौलन *toulna*
 ponderare, seu librare.

16. Punctum *o ankar*, quod,
 ut diximus alibi, omnibus tum
 vocalibus, tum consonantibus
 est communicabile; nihil aliud
 denotat, nisi *n*, & aliquando
 etiam *m* leniter proferendum,
 quo littera terminari debet in
 pronunciatione: ita ut vocalis
 quaecumque tali puncto nota-
 ta desinat in *an*, *en*, *in*, *ein*,
on,

on, vel *aun*, pro vocalis cuiusque natura. Exempla: अंधराली
andiali caecitas, इन्द्र *Indra* Idoli nomen.

Consonantes *sand*, seu simplices, tum & compositae ex solis consonantibus, hoc item puncto signatae, propter vocalem *a* brevem ipsis congenitam, semper exeunt in *an*, ut videre est in संजोग *sangiogh* occasio, खम्भा *kambah* columna.

Excipe litteram ऋ *nghion*, quae solummodo naturalem suum sonum tantisper producit.

Con-

Consonantes vero *asand*, & quaecumque aliae compositae, propter alicuius vocalis unionem, ipsius vocalis aemulantur naturam, & in *an*, *in*, *un*, *en*, *ein*, *on*, vel *aun*, seu *oun* terminantur. En exempla :

ब्राम्हान *Brammhan* Brammhanus, मेदिं *mehin* subtilis, गेहुं *ghehun* frumentum, सेंदुर *sendur* minium, जोंग *giong* hirudo &c.

17. Tandem duo puncta : *Bisarkâ*, quae pari modo omnibus litteris uniri possunt, eisdem copulantur a dextris, sed solummodo in fine, numquam
vero

vero in medio dictionum ; neque tamen omnium, sed illarum dumtaxat , quarum ultimus apex protundi debet fortiter ;

v. g. इतिस्तीतेः *itistitê* & cetera,

दीप्यइः *ittiadi* & sic de singu-

lis . De vocalibus autem satis .

Nunc ordini Alphabeti Indostani inhaerentes, coniunctionem cuiuslibet consonantis cum quacumque vocali , iuxta praelibatas regulas delineabimus . Sit igitur

C A P. V.

*De Consonantibus Vocalibus
copulatis .*

Consonantes Indostanorum,
 sicut pluries diximus , per
 se tantum syllabas formant vi
 a brevis sibi congeniti, dum-
 modo in medio, vel in fine di-
 ctionis elisionem non requi-
 rant, quia tunc congenitum a
 amittentes in proprio cuius-
 cumque consonantis sono ter-
 minant, ut ostendimus supra
 in voce चक्रमक *ciakmak* ignita-
 bulum; ceterum vero conso-
 nantes omnes coniunctae voca-
 libus, istarum naturam indu-
 unt,

unt, nec umquam eliduntur, sed semper in *a. e. i. o. u.*, aut *ei*, vel *ou* terminant, iuxta vocalium naturam, quarum pars erit illis copulata.

Quamlibet cuiusque vocalis partem, quam consonantibus Indostani solent adnectere, proprio distinguunt nomine; & hanc lineam ङ, quam ad signandum *a* longum apponunt, कना *kana* appellant; hanc ङाद *i* breve denotandum पतके कोनालि *patke-konali* vocant; & sic de reliquis. At cum haec instructio non कोख वंदार *kok-vandar* Alphabetario, sed वय

ब्या का ए दार *biakarn-dar*

Grammatico potius conveniat,
libenter ipsam ommittimus, &
Tabulam tradimus, sicut suis
pueris Indostani praeberere so-
lent, quos docent बरे कर्ना *ba-*
rekarna syllabare. Sit igitur

*Tabula Consonantium Vocalibus
coniunctarum.*

क	का	कि	की	कु
Ka	ka	ki	ki	ku
कू	कृ	कृ	कू	कू
ku	keri	keri	keli	keli
क	क	को	को	कं
ke	kei	ko	kau	kan
			D	कः

कः ॥

kâ .

क खा खि खी कु

Kha kha khi khi khu

कु क्खेरी क्खेरी क्खेली क्खेली

khu kheri kheri kheli kheli

के केरी को क्खौ क्खान

khe khei kho khaui khaan

खः ॥

khâ .

ग गा गि गी गु

Ga ga ghi ghi gu

गु ग्खेरी ग्खेरी ग्खेली ग्खेली

ग

ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚⁵¹

ghe gheì go ghaù gan

ᳵ᳚ ᳵ᳚

ghâ .

ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚

Gha gha ghi ghi ghu

ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚

ghu gheri gheri gheli gheli

ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚

ghe gheì gho ghaù ghan

ᳵ᳚ ᳵ᳚

ghâ .

ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚ ᳵ᳚

Nga nga nghi nghi ngu

ngu ngheri ngheri ngheli

ngheli nghe nghei ngo

ngaù ngan ngâ .

Cia cia ci ci ciu

ciu ceri ceri celi celi

ce cei cio ciaù cian

ciâ .

ଠ ଛ ଛା ଛି ଛୀ ଛୁ
Ciha ciha cih cih cihu

ଛୁ ଛୁ ଛୁ ଛୁ ଛୁ
cihu cehri cehri cehli cehli

ଛେ ଛେ ଛୋ ଛୋ ଛଂ
ceh cehi ciho ciahù cihan

ଛଃ ॥

cihâ .

ଘ ଘା ଘି ଘୀ ଘୁ
Gia gia gi gi giu

ଘୁ ଘୁ ଘୁ ଘୁ ଘୁ
giu gieri gieri gieli gieli

ଘେ ଘେ ଘୋ ଘୋ ଘଂ
gie gie gio giâu gian

D 3

ଘଃ

Gi ॥

giâ .

᳚

᳚

᳚

᳚

᳚

᳚

Giha

giha

gih

gih

giuh

᳚

᳚

᳚

᳚

᳚

giuh

giehri

giehri

giehli

giehli

᳚

᳚

᳚

᳚

᳚

gich

gichì

gloh

giahù

giahn

Gi ॥

giâh .

᳚

᳚

᳚

᳚

᳚

Nghion

nghia

ngghi

ngghi

᳚

᳚

᳚

᳚

nghiu

nghiu

nghieri

nghieri

᳚

ᳵ ᳶ ᳷ ᳸
nghieli ngiheli nghie ngheie

᳹ ᳺ ᳻ ᳼ ᳽ ᳾
nghio nghiaù nghion ngiâ.

᳿ ᳾ ᳿ ᳾ ᳿ ᳾
Ta ta ti ti tu

᳾ ᳾ ᳾ ᳾ ᳾
tu teri teri teli teli

᳾ ᳾ ᳾ ᳾ ᳾
te tei to taù tan

᳾ ᳾
tâ.

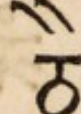
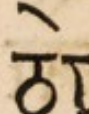
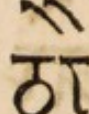
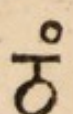
᳿ ᳾ ᳿ ᳾ ᳿ ᳾
Tha tha thi thi thu

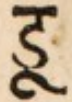
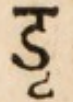
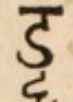
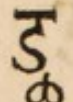
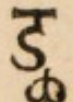
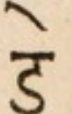
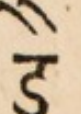
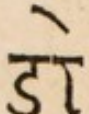
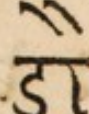
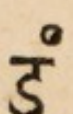

 thu theri theri theli tehli

 the thei tho thaù than

 thâ .

 Da da di di du

 du deri deri deli deli

 de dei do daù dan

 dâ .

ॐ

ढ

ढा

ढि

ढी

ढु

Dha

dha

dhi

dhi

dhu

ढू

ढु

ढु

ढु

ढु

dhu

dheri

dheri

dhehi

dhehi

ढे

ढे

ढो

ढो

ढं

dhe

dhe

dho

dhaù

dhan

ढः ॥

dhâ.

ॐ

ण

णा

णि

णी

णु

Na

na

ni

ni

nu.

णू

णु

णु

णु

णु

nu

neri

neri

neli

neli

णे

णे

णो

णो

णं

ne

nei

no

naù

nan

णः

एः ॥

nâ.

त	ता	ति	ती	तु
Ta	ta	ti	ti	tu
तू	तृ	तृ	तू	तू
tu	teri	teri	teli	teli
ते	तै	तो	तौ	तं
te	tei	to	tau	tan

तः ॥

tâ.

थ	था	थि	थी	थु
Tha	tha	thi	thi	thu
थू	थृ	थृ	थू	थू
thu	theri	theri	theli	theli
				थ

ਥੇ ਥੈ ਥੋ ਥੌ ਥੰ

the thei tho thaù than

ਥਾ ॥

thâ .

ੴ ਦ ਦਾ ਦਿ ਦੀ ਦੁ

Da da di di du

ਦੂ ਦ੍ਰਿ ਦ੍ਰਿ ਦ੍ਰਿ ਦ੍ਰਿ

du deri deri deli deli

ਦੇ ਦੈ ਦੋ ਦੌ ਦੰ

de dei do daù dan

ਦਾ ॥

dâ .

ੴ ਧ ਧਾ ਧਿ ਧੀ ਧੁ

Dha dha dhi dhi dhu

ਧ

धू धृ धृ धू धू
dhu dheri dheri dheli dheli

धे धै धो धौ धं
dhe dheì dho dhaù dha

धः ॥
dhâ .

न ना नि नी नु
Na na ni ni nu

नू नृ नृ नू नू
nu neri neri nali nali

ने नै नो नौ नं
ne nei no naù nan

नः ॥
nâ .

प पा पि पी पु

Pa pa pi pi pu

पू पू पू पू पू
pu peri peri peli peli

प पे पा पा पं
pe pei po paù pan

पः ::

pâ .

फ फा फि फी फु

P-ha p-ha p-hi p-hi p-hu

फू फू फू फू
p-hu p-heri p-heri p-heli

फू फे फे फा फा
p-heli p-he p-hei p-ho p-haù

फ

ॐ ॐ ॥

p-han p-hâ .

८	ब	बा	बि	बी	बु
	Ba	ba	bi	bi	bu
	बू	बृ	बृ	बू	बू
	bu	beri	berì	beli	belì
	बे	बे	बो	बो	बं
	be	beì	bo	bau	ban

बः ॥

bâ .

८	भ	भा	भि	भी	भु
	Bha	bha	bhi	bhi	bhu
	भू	भृ	भृ	भू	भू
	bhu	bheri	bherì	bheli	bhelì
					भ

ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ

bhe bheì bho bhaù ban

ॐ ॥

bhâ .

ॐ म मा मि मी मु

Ma ma mi mi mu

मू मृ मृ मू मू

mu meri meri meli meli

मे मे मो मौ मं

me meì mo maù man

मः ॥

mâ .

ॐ य या यि यी यु

Gia gia gii gii giu

य

गू	यू	यू	यू	यू
giu	gieri	gieri	gieli	gieli
ये	ये	यो	यो	यं
gie	giei	gio	giaù	gian

यः ॥

giâ.

रू	रा	रि	री	रु
Ra	ra	ri	ri	ru
रू	रू	रू	रू	रू
ru	rrì	rrì	rli	rli
रे	रे	रो	रो	रं
re	rei	ro	rauè	ran

रः ॥

râ.

८ ८

ल	ल	ला	लि	ली	लु
	La	la	li	li	lu

लू	लृ	लृ	लू	लू
lu	lri	lri	lli	lli

ले	ले	लो	लो	लं
le	lei	lo	lau	lan

लः ॥

lâ.

व	वा	वि	वी	वु
Va	va	vi	vi	vu

वू	वृ	वृ	वू	वू
vu	veri	veri	veli	veli

वे	वे	वो	वो	वं
ve	vei	vo	vau	van

E

वः

ଦଃ ॥

vâ .

ନ ଟା ଟା ଟା ଟା ଟୁ

Scia scia fci fci fciu

ଟୁ ଟୁ ଟୁ ଟୁ ଟୁ

fciu fceri fceri fceli fceli

ଟେ ଟେ ଟେ ଟେ ଟଂ

fce fcei fci fciau fcian

ଟାଃ ॥

sciâ .

ନ ଷ ଷା ଷି ଷୀ ଷୁ

Kha kha khi khi khu

ଷୁ ଷୁ ଷୁ ଷୁ ଷୁ

khu keri keri keli keli

ଷ

ਖੇ ਖੈ ਖੋ ਖੌ ਖੰ

khe khei kho khau khan

ਖ: ॥

khâ .

ਸ ਸਾ ਸਿ ਸੀ ਸੁ

Sa fa fi fi fu

ਸ੍ਰ ਸ੍ਰਿ ਸ੍ਰਿ ਸ੍ਰਿ ਸ੍ਰਿ

fu fri fri feli feli

ਸੇ ਸੈ ਸੋ ਸੌ ਸੰ

fe fei fo fau fan

ਸ: ॥

sâ .

ਹ ਹਾ ਹਿ ਹੀ ਹੁ

Ha ha hi hi hu

E 2

ਹ

हु

hu

हृ

heri

हृ

heri

हळ

heli

हळ

heli

हे

he

है

hei

हो

ho

हौ

hau

हं

han

हः ॥

hâ .

८

श

Ciha

शा

ciha

शि

cihi

शी

cihi

शु

cihu

शृ

cihu

शृ

cehri

शृ

cehri

शळ

cehli

शळ

cehli

शे

ceh

शै

cehi

शो

ciho

शौ

cihau

शं

cihan

शः ॥

cihâ .

CAP:

C A P. VI.

*De pluribus Consonantibus unico
Apice conscriptis, eorumque
denominatione.*

INdoſtanae linguae praeceptores ſuas litteras in quatuor claſſes diſtribuunt, nempe in *ſand*; ſeu ſimplices; in *aſand*, non ſimplices, id eſt compoſitas; in *pult*, ſeu tumidas; & in *purna*, ſive plenas. De prioribus abunde diſſeruimus ſupra: de poſterioribus quaedam adnotanda ſuperſunt.

Itaque *pult*, ſeu tumida dicitur littera tribus conſonantibus conſtans, vel duabus conſonantibus, & una vocali; e. g.

E 3

३१ ३२

३॥ *sciast* ars liberalis, स॥ *sakhti* durities: utriusque vocis ultima syllaba est *pult*; altera, quia tres consonantes, nempe स, त, र copulantur in unam; altera vero, quia concurrunt duae consonantes, scilicet त्र, & त, & una vocalis, nempe ई.

Purna, seu plena est littera, quae ex tribus consonantibus, & una vocali conficitur; e. g.

स्त्रीलिंग *strilingh* femininum genus; vox monosyllaba स्त्री *stri* ex quatuor litteris, nempe ex स

म, त, र, & ई vocali componitur, बब झी *babarci* coquus: In hac voce tres syllabas numera, scilicet ब, ब, झी; priores duae sunt *sand*, quia ex simplici ब *ba* constant; tertia est *purna*, quia ex uno र, duobus ब, & ई longo formatur.

Hic autem silentio praeterendum non est, inter ipsos etiam Indostanos in dubium vocari, utrum puncta *anckar*, & *bisarkâ* inter vocales sint recipienda. Qui vocalibus illa accensent, praefatas litteras र्झी.

& झ, & ceteras ex tribus con-
 sonantibus, & una vocali com-
 positas दोकांदा *ciaukonda*,
 id est quadratas appellant, &
 nomen *purna* iis litteris do-
 nant, quae non solum ex tri-
 bus consonantibus, & una vo-
 cali, sed ex punctis quoque *an-*
kar, vel *bisarkâ* componuntur.
 Eiusmodi esset secundus cha-
 racter dictionis अस्त्रांग *astrang*
 saltator, in quo simul copulantur
 स, त, र, झ, & punctum *an-*
ckar. Illi vero, qui eadem pun-
 cta e vocalium catalogo expun-
 gunt, eo quod neutrum sine
 ali-

alicuius vocalis, vel consonantis adminiculo in dictionibus locum habere valeat; reiecta *ciaukonda*, seu quadrata, solas *sand*, *asand*, *pult*, & *purna* admittunt, & compositam ex quatuor litteris (sive deinceps puncta *anckar*, aut *bisarkâ* iuncta sint, sive non) indiscriminatim *purna* denominant.

Antequam ad exempla procedamus coniunctionum consonantium cum consonantibus, observa primo in copulatione quacumque aliam esse litteram reatricem, quae ceteras regit, aliam rectam, quae a reatrice dirigitur. Littera recta illa dicitur, quae prior, recta vero, quae

quae posteriori loco est pronuntianda; e. g. *प्रागति* *pragati* manifestatio, prima syllaba est *asand*, composita ex *प* *p*, *र* *r*, sed *p* dicitur rectorix, quia primum, *r* vero recta vocatur, quia secundum in pronuntiatione locum obtinet. Oppositum eveniret, si scribes *सर्प* *sarp* serpens, in qua voce *r* regit *p*, & illa rectorix, ista recta dicitur.

Secundo notandum est, consonantium alias a dextris; alias a sinistris, alias subtus, seu ad

pe.

pedem, alias demum in ipso corpore unius, eiusdemque characteris sibi invicem copulari.

Sola consonans र *ra* quandoque desuper connotatur hoc signo ~ (quod Indostani रेफ़ ल *rep-bl* appellant) & tunc regit ceteras omnes, quibuscum unitur; exemplum habes in alata voce स प, item अथ *arth* explicatio, सुख *surgg* sol. Cum vero exaratur in corpore, vel ad pedem alterius, semper est recta.

Quomodo autem, & qua
fui

sui parte consonantes reliquae in copulationibus exarari debeant, universaliter definiri non potest. Quamobrem ad sequentia coniunctionum exempla oportet recurrere; cetera Magister, studium, & usus docebunt.

Iam vero ad dignoscendum, quae sit consonans recta, & quae rectrix, haec regula generalis tenenda est. Consonans illa, quae aliqua sui parte connotatur a sinistris alicuius characteris compositi, semper est rectrix; eam vero, quae a dextris, vel in corpore, vel ad pedem adnectitur, ab alia regendam esse intelligas. Exempla: अ-स्थ-न *astan* mammilla, haec
 vox

vox tres habet syllabas, nempe
 अ स च न, quarum secunda est
asand, composita ex स, & च;
 sed quia consonans स per hanc
 sui partem ण a sinistris descri-
 bitur, regit annexum च; hoc
 vero regitur, quia copulatur
 a dextris; hinc legitur *astan*,
 non *atsan*. Eadem ratione in
 vocabulo प्र ग ट *pragat* manife-
 stus; prima syllaba constat ex
 प, & र; sed quia र ad pedem
 litterae प hac lineola / expri-
 mitur, ipsa consonans र est *re-*
cta, प vero *rectrix*, unde pro-
 nun-

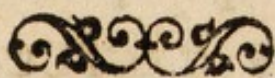

nunciari debet *pragat*, *non*
rapgat.

Quod si in corpore, vel ad
pedem characteris compositi
plures consonantes concurrant,
tunc quae superiorem occupat
locum, erit *rectrix*, respectu
inferioris; inferior autem re-
cta, & utraque simul regetur
ab alia, scilicet a littera conti-
nente. Exemplum sit अश्रांग
astrangh saltator; secunda syl-
laba, nempe श्रा, componitur
ex स, त, र, अ, & puncto °; sed
quia र unitur ad pedem sub त,
ideo regitur a त sibi superiore,
&

& ambae simul reguntur a ऌ,
 in cuius corpore continentur.
 Quoad vocales iam monuimus
 alibi, eas sive desuper, sive
 subtus, sive a dextris, sive co-
 pulentur a sinistris, numquam
 regere, sed regi a consonanti-
 bus, atque adeo in pronuncia-
 tione semper esse postremas.
 Denique puncta *ankar*, & *bi-
 sarkâ* syllabam omnino clau-
 dere debent; quapropter post
 ipsas etiam vocales sunt pro-
 nunciandae. His praenotatis, sit

CAP.

C A P. VII.

*Tabula Consonantium Afand ,
Pult , & Purna .*

CUM in hac lingua maxima exstet difficultas recte pronunciandi syllabas, praecipue *pult*, & *purna*, cumque eadem constent ex pluribus consonantibus diversos pronunciandi modos exquirentibus, quam arduum sit, viva deficiente voce, solo calamo in huius idiomatis pronunciatione ceteros instruere, perfacile dignoscetur, si Indostanorum diligentiam perpendamus, quae pueros suos exercent ad optime promendas syllabas, antequam

quam illos ad legendum primitivos libros promoveant .
 Tantum enim in illarum recitatione dietim illos exercent ,
 tum recto servato ordine a prima ad ultimam , tum ordine
 inverso ab ultima ad primam syllabam , donec longa exerci-
 tatione litteras omnes distincte ,
 optimeque , ac sua quaque propria modulatione proferant .
 Nos ad supplendum deficientiam vivae vocis iam notavi-
 mus per quosdam accentus diversitatem modulationis requi-
 sitae a litteris *sand* simplicibus ;
 & sicut in explicatione consonantium primae tabulae per
 has notas ♩ , vel ♩ , aut ♩ in-
 F di-

dicavimus litteras illas pro-
 mendas esse *palatinas* simul,
 & *nasales*, vel *palatinas* simul,
 & *tenues*, aut *palatinas*, &
semi-aspiratas simul; sic nunc
 monitum facimus in litteris
asand, *pult*, & *purna*, eam-
 dem legem fervandam esse in
 proferendis syllabis modulationi-
 bus requisitis ab unaquaque
 consonante, quae ad conficien-
 dam quamlibet istarum sylla-
 barum coalescat. At cum in
 pluribus verba contexere, cir-
 ca litterarum modulationem,
 supervacaneum fore iudicemus,
 cum sine docente magistro per-
 difficile sit perfectam obtine-
 re prolationem, ideoque ne lon-
 gam

gam, inutilemque texamus feriem consonantium consonantibus ipsis copulatarum, seiunctim eas praemittendas litterarum partes statuimus, quae frequentius annecti solent aliis consonantibus tum ad sinistram, vel ad dexteram, tum in corpore, vel ad pedem omnium apicum. Has litterarum partes claudicantes denominare iudicavimus, quod sive a sinistris regant, sive a dextris, seu in corpore, vel ad pedem repariantur coniunctae, ut regantur, sicut semper multum de sua forma intercidunt, sic aliquantulum & de earum sono, ac potestate amittunt.

*Tabula Consonantium
Claudicantium.*

Integrae . Claudicantes . | *Integrae . Claudicantes .*

ग	ङ	ज	झ
घ	घ	म	म्
व	व	य	र
ञ	ञ	र	र
त	त	र	र
थ	थ	ल	ल
ध	ध	व	व
न	न	श	र
प	प	ष	ठ
ब	ब	स	र

Ne autem ulterius , quam
par

par est, taedio afficiamus legentes omnium describendo Tabulas Consonantium, quibus claudicantes coniunctae demonstrantur, cum istae ad triginta quatuor usque, totidemquae Tabulas ascendant, quae coniunctas litteras, vocalibus copulatis, exhibeant; illas tantum hic dare selegimus Tabulas coniunctionum, quae frequentius inter legendum solent occurrere. Ex istis enim studiosus lector intelligere poterit, quomodo ceteris consonantibus claudicantes apponendae sint, & quomodo appositis vocales connectendae. Primam ergo Tabulam proponimus con-

iunctionis litterae य, quae semper a dextris copulatur ceteris (sicut & ipsi Indostani proponere solent) deinde ceteras, quas selegimus, subiungemus.

*Tabula I. य coniunctae
a dextris .*

क़ क़ा ख़ा ग़ा घ़ा ङ़ा
Kja khja ghja ghjha nghja

च़ च़ा छ़ा ज़ा ङ़ा
cja cjha gja gjha nghja

ट़ ट़ा ड़ा ढ़ा ण़ा
tja tjha dja djha nja

त़ त़ा द़ा ध़ा ऩा
tja tjha dja djha nja

य

प्य फ्र व्य ञ्य म्य

pja p-hja bja bhjainja

ग्र य ल्य व्य र्य

gja rja lja vja fcja

ष्र स्र द्र श्र ::

kjha sja hja ccja

*Tabula II. तू coniunctae
a sinistris.*

क क ख ग घ ङ

Tka tkha tga tgha tigna

च छ ज ट ठ

tcia tciha tgia tgiha tgnion

ट ठ ड ढ ण

tta ttha tda tdha tna

त त्थ त्दा त्धा त्ना

tta ttha tda tdha tna

त्पा त्पहा त्बा त्बहा त्मा

tpa tp-hha tba tbha tma

त्ग्या त्रा त्ला त्वा त्स्व्या

tgia tra tla tva tscia

त्क्हा त्स्वा त्था त्त्स्व्या

tkha tsa tha tccia .

*Tabula III. नू ad pedem
coniunctae .*

क क्हा ग घ ग्हा

Kna knha ghna ghnha ngna

च् च्हा ज झ ञ्

cna cnha gina ginha nngnha

८

ṭṇa ṭṇha ḍṇa ḍṇha ṇṇa

ṭṇa ṭṇha ḍṇa ḍṇha ṇṇa

pṇa p-hṇa bṇa bhṇa mṇa

gṇṇa ṛṇṇa lṇṇa wṇṇa ṣṇṇa

khṇṇa hṇṇa ccṇṇa .

Tabula IV. ṣṇṇa coniunctae
a sinistris .

Ska ṣkha ṣga ṣgha ṣṅa

ṣṇ

स्व स्छ स्ज स्ह स्त्र

scia scihā sgia sgiha signion

स्ठ स्ठ स्ड स्ढ स्ण

ṣṭa ṣṭha ṣḍa ṣḍha ṣṇa

स्त स्ष स्ढ स्ध स्न

ṣṭa ṣṭha ṣḍa ṣḍha ṣṇa

स्प स्फ स्ब स्न स्म

ṣpa ṣp-ha sba sbha sma

स्य सु स्ल स्व स्श

sgia fra ṣla sva ṣṣcia

स्व स्म स्ह स्श : १ :

ṣkha ṣṣa sha ṣccia.

*Tabula V. ऽconiunctae in vertice
Consonantium .*

ॠ क ख ग घ ङ

Rka rkha rga rgha rngha

च छ ज झ ञ

rcia rciha rgia rgiha rgnion

ट ठ ड ढ ण

rta rtha rda rdha rna

त थ द ध न

rta rtha rda rdha rna

प फ ब भ म

rpa rp-ha rba rbha rma

य र ल व श

rgja rra rla rva rfcia

ष

षं मं हं क्षं ॥

rkha rfa rha rccià .

Hae omnes litterae , quas in
allatis Tabulis proposuimus, iu-
xta adductas regulas in Cap. VI.
sic scriptae , sunt *asand* ; at si
illis uniantur vocales, *pult* eva-
dent; *pult* pariter obtinebunt
naturam , si in vertice , ac in
lateribus, aut ad pedem alius
claudicans apex apponatur ;
quod si *pult* litteris addantur
vocales a dictionibus requisi-
tae , evadent *purna* . Hic vero
apex *purna* extra libros scien-
tificos raro occurrere solet ,
quamquam dictio scribenda iu-
xta orthographiae regulas illo
cha-

charactere scribi exposcat; at cum vulgares homines, & etiam Brammhanes, demptis eruditioribus, has regulas fere penitus ignorent, seiunctim scribunt consonantes omnes ad *pult* apicem scribendum requisitas, & maxime ad *purna*: e. g. ad recte scribendum *astranghini* saltatrix, sic scribi debet

अस्त्रांगिनी; inscii scribunt
असुरानगिनी *astaranghini*.

Hinc quotidie evenit, ut isti in legendis libris, propriisque manibus exaratis scripturis, semper haesitando legant, & pessime proferant. Ut autem clarius pateant, quas hucusque tra-

tradidimus, regulae, aliquas dictiones subiiciendas statuimus, ad quarum rectam scriptionem characteres *pult*, & *purna* requiruntur.

Dictionum exempla.

अशुन *Asnana* Lavacrum.

अस्वर *Asuar* Equester.

अवग्य *Avoghja* Inobedientia.

कस्त *Kast* Labor.

कबुल्येत *Kabuljet* Explicatio.

खम्हीद *Kahmind* Herus.

ग्यनगा सिट *Ghiangosti* Disputatio.

तुब्हारा *Tubbhara* Tuum.

दुग्गा *Dugna* Dupliciter.

धर्म *Darmm* Opus bonum.

ब्यकुल *Biakul* Angustia pref-
fus.

वीस्वस *Bissuas* Confidentia.

बीद्यावंद *Bidhjavand* Doctor
legis.

मीथ्यावंद *Mithjavand* Ge-
nialis.

मुग्धा होना *Mugdahona* Ob-
mutescere.

इस्त्री *Istri* Mulier.

उंचाई *Uncciai* Altitudo.

अधर्मिष्ठ *Adarmist* Opera-
tor mali.

शास्त्रवंत *Sciastравant* Facul-
tatum doctor.

स्मिती *Smitri* Directorium.

Ex allatis dictionibus, quas ad inutilem Tabularum prolixitatem vitandam recensuimus, clare patet Indostanorum usus copulandi consonantes ad syllabas *pult*, & *purna* conficiendas; ideo ne plura circa hoc dicamus, ad modum, quo ipsi supplent defectum litterarum, quae ipsis haud sunt, procedimus.

CAP.

C A P. VIII.

*Quomodo Indostani suppleant defectum
carentium sibi Consonantium :*

*Traduntur Litterae Alpha-
beti ordine Brammha-
nico dispositae .*

INnuimus supra pag. 6. penes
Indostanos inter quinquagin-
ta vocales, ex quibus Alphabe-
tum eorum componitur, desi-
derari litteras F. Q. X. Y. Z.
Quomodo huic defectui occur-
rant, heic nunc nos adnotan-
dum putamus; siquidem ipsis
etiam aliquando istarum littera-
rum usus venit tum ad proprias,
tum ad exteras dictiones scri-
bendas, & proferendas; ideoque
eorum praxim sectantes adver-
timus.

G

De-

Deficientiam litterae *f* supple-
 ri ab ipsis usu secundi *क्* *p-h* aspi-
 rati; isto enim apice proprias in-
 scribunt voces, consonatem *f*
 exquirentes; attamen *f* pronun-
 ciare minime queunt, carentes
 aptitudine inflectendi linguam
 ad huius litterae prolationem,
 sed semper *p-h* distincte profe-
 runt, ut in voce *क्विलमोरोग*
p-hil morogh pullus gallinaceus,
 vel rectius pullus Elephanti-
 nus; nam *क्विल* *p-hil* Sanscri-
 tice Elephantem exprimit. Sic
 etiam in exteris vocibus dicunt
क्विरंगी *p-hiranghi* pro *franghi*
 Eu-

Europeus, & फ़ीरंगी सुं *p-hi-ranghistan* pro *franghistan* Europae regiones.

Duplici modo autem occurrunt deficientiae litterae *q*, primo addendo vocalem ~ *u* brevem, vel longam ad pedem primae consonantis क *k*; e.g. कुफ़ुति *kup-huti* animi turbatio, & sic aliquo modo exprimunt litteram *q*. At perfectius huius litterae defectum supplent litterati Brammhanes, de duabus consonantibus litteris unum efformantes apicem; scilicet primo apici क *k* in sinistro latere adnectunt partem consonantis द *w a*;

fic क, & hinc q facile confici-
tur: ut in voce मकंपुरनी *ma-*
quampurni Maquapurensis mu-
lier.

Eodem apice क *k*, cui proxi-
me adnectunt secundum स *sa*,
in prolatione elidendum, ob-
tinent *x*, vel *ks*, & scribunt
Persicam vocem सकस *saks* per-
sona. Litterati vero in eorum
Alphabeto apicem habent sic अ
efformatum, qui latinae litterae
x aliquo modo aequivalet, &
quo iidem utuntur: alii vero ex
characteribus क, & स hunc con-
ficiunt

ficiunt apicem ᲕᲗ , quo *kṣa* scribunt, & proferunt.

Litteram γ omnino ignorant, ideoque carent.

Denique alio modo prospiciunt deficientiae Თ , scilicet ex prima littera ᲕᲗ *gia*, quae tertia est in secundo regeſto conſonantium *ſand*, & ex ultima ᲕᲗ *gia*, vel *ja*, quae prima eſt in ſexto regeſto, hunc ſingularem apicem conſtruunt ᲕᲗ , & litteram aliquantulum noſtrum elementum Თ exprimentem obtinent, cuius ſonum per latinos characteres adumbrare non poſſumus; cum ſola magiſtri

vox exprimere valeat. Deinde advertendum putamus, habere Indostanos ista duo puncta ॐ, quibus non raro utuntur, signantes eadem in medio alicuius dictionis, quae proferenda est aliqua cum interpolatione prolationis; nimirum has praecipue duas voces scribunt semper

सुःख sukḥ, दुःख du-kḥ, inter

quas signata puncta indicant secundam syllabam cum aliqua suspensione esse proferendam.

Et hoc de Indostano Alphabeto dixisse sit fatis, si tamen lectores nostros monuerimus, omnes has regulas, quas hucusque tradidimus, quasque Mis-

fio-

fionarius quidam Capuccinus a
duobus suis in lingua Indostana
praeceptoribus Brammhanibus
accepit; ab uno scilicet dicto

नलगोबिंद *Balgobinda* in regia
civitate पटना *Patna*, ab alte-
ro nomine कुंजेलशेकुर *Kun-
gel-sciokur* in civitate pariter re-

gia बेतीआ *Betia*, non modo
ad Alphabetum commune, de
quo haecenus egimus, sed etiam
ad Alphabetum *Samscrit*, seu
litterale pertinere. Hoc autem
alias insuper regulas habet, at-
que alia praecepta, tum & di-
versam apicum dispositionem.
Brammhane tamen, ut iam in-

nuimus, maximo studio, tum
 zelo fervandi Religionis arca-
 na, tum metu punitionis su-
 beundae, non solum alienige-
 nis, sed terrigenis etiam, qui de
 eorum tribubus non sunt geniti,
 abscondere solent huius Alpha-
 beti institutiones. Vt enim sa-

crorum eorum वेदपुरना *Bed*

purana, vetustorum scilicet co-
 dicum intelligentia unice apud
 ipsos remaneat, ceteris autem
 perpetuis in tenebris delite scat,
 Grammaticam confecerunt,

quam स्वरसोत *suoarasot* vo-
 cant, a स्वरसोती *Suoarasoti*.
 scientiarum omnium apud ipsos

Dea

Dea, & largitrice. Regulae vero, quae ad intelligentiam sacrorum Librorum in hac Grammatica praescribuntur, tam difficiles sunt, & involutae, si verum est, quod supra laudatus Magister Balgobinda Missionariis asseruit, ut ipse, qui longo iam tempore eidem studuerat, & tunc temporis tertium iam cursum arripuerat ad Brammhanorum pueros in *Samscrit* idiomate instituendos, asserere non dubitaverit, in diem novas semper reperisse difficultates, novasque obtinuisse cognitiones, quibus antea caruerat. At cum nobis concessum non fuerit talia penetrasse secreta, ut aliis ad ulte-

ulteriora perscrutanda planam
viam panderemus; quae obtinui-
mus tamen, lectoribus praebe-
bimus, ac trademus ordinem,
seu dispositionem Brammhan-
icarum litterarum simplicium,
seu *sand*, sicut in praefato eo-
rum libro *suarasot* reperitur.

Ut autem melius dignosca-
tur differentia, quae interce-
dit quoad ordinem, seu dispo-
sitionem apicum utriusque Al-
phabeti, heic nunc primum Al-
phabetum, de quo huc usque e-
gimus, iterum repetere iudica-
vimus, statuentes nimirum id
ipsum ex adverso huius scientifi-
ci Alphabeti; ac utriusque litte-
ris numericas notas supraponen-
tes,

tes, ut ex earum indicatione melius advertere liceat, quo in loco scientifici Alphabeti locatae sint litterae, quae recto ordine in primo reperiuntur distributae.

*Litterae Alphabeti ordine
Brammhanico dispositae:*

Vocales breves.

ॐ	अ	इ	उ	रु	लू
	a	i	u	ri	lri.

Vocales longae.

आ	ई	ऊ	रु	लू
a	i	u	ri	lri.

Quae habent vim Diphthongi.

ऐ	ॐ	ॐ	ॐ
e	ei	o	ou.

Puncta.

अं	अः	ः
an	â.	

Al.

Alphabetum Commune.

८	^१ क Ka	^२ ख kha	^३ ग ga	^४ घ gha	^५ ङ nga
	^६ च cia	^७ छ ciha	^८ ज gia	^९ झ giha	^{१०} ञ nghion
	^{११} ट ta	^{१२} ठ tha	^{१३} ड da	^{१४} ढ dha	^{१५} ण na
	^{१६} त ta	^{१७} थ tha	^{१८} द da	^{१९} ध dha	^{२०} न na
	^{२१} प pa	^{२२} फ p-ha	^{२३} ब ba	^{२४} भ bha	^{२५} म ma
	^{२६} य giâ	^{२७} र ra	^{२८} ल la	^{२९} व va	^{३०} श fcia
	^{३१} ष Kha	^{३२} स sa	^{३३} ह ha	^{३४} क्ष : १० ccia .	

Alphabetum Litterale .

33	26	29	27	28
ह	य	व	र	ल
Ha	ja	va	ra	la
10	15	20	5	25
त्र	ण	न	ङ	म
nghia	na	na	nga	ma
34	14	19	4	24
क्ष	ठ	ध	घ	भ
ccia	dha	dha	gha	bha
8	13	18	3	23
ज	ड	ढ	ग	ब
gia	da	da	ga	ba
2	22	7	12	17
ख	फ	छ	ठ	ष
kha	p-ha	ciha	tha	tha
6	11	16	1	21
च	ट	त	क	प
cia	ta	ta	ka	pa
9	30	31	32.	
डा	अ	ष	स	॥
giha	xa	kha	fcia.	

CAP.

C A P. IX.

*Alphabetum popolare Indostanorum,
vulgo Nagri.*

DE Indostano Alphabeto expresso litteris Universitatis *Kasi*, ac de modo coniungendi vocales cum consonantibus, & consonantes consonantibus copulandi ad syllabas *asand*, *pult*, & *purna* conficiendas, huc usque egimus; nunc pauca innuenda supersunt de characteribus vulgo नगरी

Nagri dictis, quibus omnes terrigenae utuntur ad familiares epistolas, communesque libros scribendos, & ad alia omnia,
sive

sive ad religionem, sive ad politiam spectent, quae ~~नालाबोली~~
bhakà boli vulgari sermone scriptis servanda censentur.

In hoc Alphabeto quadraginta quatuor litterae tantum numerantur. Respuunt enim inter vocales litteram *ri*, & *li* tam brevem, quam longam, & puncta *bisarkà*; e consonantibus etiam expungunt ultimum apicem ~~ह~~ *ccia*, cui substituunt ~~ह~~ *cihà* secundum, qui apex septimus est inter consonantes. Huius sane apicis repetitionem in Alphabeto non faciunt, nisi ad harmoniam, seu
 me-

metri consonantiam in recitatione servandam : qua ex causa etiam inter vocales in fine earum recitatione repetunt primum Ξ a sine punctis.

Omnes huius Alphabeti apices scribunt pensiles a supra extensa orizontaliter linea, quam in principio scribendi signant a sinistra ad dexteram in papyro; deinde inchoantes scripturam ab illa suspendunt litteras aequae inter se distantes, citra ullum signum, vel spatii distinctionem, qua dictio a dictione distingui queat; sed tantum expleta periodo, *हाह बुधा* *doh bundha*, duo puncta; effor-

mant; & in fine tractatus, vel
scripturae unam, vel duas li-
neas inter quatuor puncta de-
signant. Vocales huius Alpha-
beti sic scribunt :

ॐ	अ	आ	इ	ई	उ	ऊ
	A	a	i	i	u	u
	ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः
	e	ei	o	au	an	a.

Consonantes .

ॐ	क	ख	ग	घ	ङ
	Ka	kha	ga	gha	nga
	च	छ	ज	झ	ञ
	cia	ciha	gia	giha	nghion
			H		ट

ट ठ ड ढ ण

ta tha da dha na

त थ द ध न

ta tha da dha na

प फ ब भ म

pa p ha ba bha ma

य र ल व श

gia ra la va scia

ष स ह छ ः ॥

kha fa ha ciha .

Huius Alphabeti apices in omnibus , & per omnia tam in voce , quam in tono , ac potestate cum litteris allati superius Alphabeti conveniunt ; nec
in

in copulatione vocalium cum consonantibus, neque in conjunctione aliquarum consonantium cum aliis consonantibus, quibus in scriptione frequentius utuntur, discrimen ullum inter eos occurrit. Prima consonans vocalibus annexa pro ceteris omnibus praestet exemplum :

					
Ka	ka	ki	ki	ku	ku
					
ke	kei	ko	kau	kan	ka

Quo ad consonantes consonantibus copulatas nova afferre exempla superfluum iudica-

mus, cum a consonantium, quae supra attulimus, exemplis nulla in re haec ipsa nunc differant, nisi in suspensione apicum ab orizzontali linea. Verum tamen est, Indostanos non semper huiusmodi coniunctionibus uti, quas etsi ad dictiones scribendas orthographiae leges exposcant, tamen persaepe omitunt, ac dumtaxat in aliquibus frequentioribus dictionibus solent usurpare.

Obiter nunc advertendum putamus, Indostanos Amanuenses persaepe propriis gaudere calami tractibus, per quos aliquantulum litterarum figura immutatur, ex qua dein legenti

ti

tibus dubietas oritur, quoad illarum naturam dignoscendam; verumtamen hi ipsi calami tractus diversi, ac varii, cuiusmodi esse possent pro क kab scribere क् ; pro च ciā च, च् ; pro ग् gia ग् ; pro र ra र् ; pro ल la ल्, ut alios similes nunc praetereamus, nullum discrimen, nec quoad prolationem, nec quoad potestatem litterae important.

C A P. X.

*Alphabeta Indostanica ad ordinem
Latini Alphabeti redacta iuxta
eorum apicum potestatem.*

H Oc loci plurimum e re fore iudicamus, si allata

H 3

hu-

hucusque Alphabeta , & ad
 normam Indostani Alphabeti
 exarata , nunc ad ordinem Al-
 phabeti Latini a nobis redi-
 gantur ; ex hoc enim facilius
 quisque , & distinctius cuius-
 que characteris vim , atque po-
 testatem poterit dignoscere .
 Sit igitur sequens schema :

A अ आ

B ब न ङ

C च छ झ

D ङ ढ द ध ढ

E ए

F फ फ

G ग घ ङ ञ ण य

H

H	ह			
I	इ	ई		
K	क	ख	ष	५
L	ल	ळ		
M	म			
N	ड	त्र	ए	न
O	ओ	अ		
P	प	फ	फ	
Q	कु	क		
R	र	र	~	
S	श	स	य	
T	ट	ट	त	थ
V	उ	उं		

X कस का

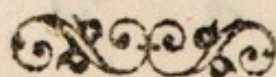
Y deest.

Z त

Ai, Ei ऐ

Au, Ou औ

Plura de hisce Alphabetis Indostanorum scribere supervacaneum putamus, ideo ad tradendas numericas notas, suis ipsarum vocibus designatas, ac suspensis apicibus scriptas procedimus.

CAP.

CAP. XI.

*De Notis numericis, quibus
utuntur Indostani.*

NUmericas Indostanorum
Notas ab iis, quibus nos
utimur, paullisper quoad figu-
ram differre, clare cuique patet;
quoad dispositionem vero, ac
usum omnino nobiscum conve-
niunt. An vero ab Indis pri-
mum hae Notae conditae fue-
rint, ut nonnulli censuerunt; vel
ipsi ab aliis, sicut nos Itali ab
Arabibus, fuerint mutuati, no-
strum non est hic inquirere;
Ideo Indostanorum Notas, &
voces tradimus, positae simul
e regione Notis, quas Arabicas
vocamus.

१	एक	<i>Ek</i>	1
२	दो	<i>do</i>	2
३	तिन	<i>tin</i>	3
४	चह्र	<i>cihar</i>	4
५	पांच	<i>panc</i>	5
६	छह	<i>ceb</i>	6
७	साट	<i>sat</i>	7
८	अट	<i>at</i>	8
९	नव	<i>nav</i>	9
१०	दस	<i>des</i>	10
११	इगारह	<i>igarab</i>	11
१२	बह्रह	<i>barab</i>	12
१३	तेरह	<i>terab</i>	13
			१४

१४	चाहह	<i>ciaudah</i>	14
१५	पंहरह	<i>panbrah</i>	15
१६	सोलह	<i>solah</i>	16
१७	सतरह	<i>satrah</i>	17
१८	अठारह	<i>athara</i>	18
१९	उनेइस	<i>uneihis</i>	19
२०	बीस	<i>bis</i>	20
२१	एकाइस	<i>ekais</i>	21
२२	बहइस	<i>bhais</i>	22
२३	तेइस	<i>teis</i>	23
२४	चाबीस	<i>ciau-bis</i>	24
२५	पाचीस	<i>pacis</i>	25
२६	छहबीस	<i>ceh-bis</i>	26

२७	साताइस	<i>sat-ais</i>	27
२८	आटाइस	<i>ata-is</i>	28
२९	हुंतीस	<i>hun-tis</i>	29
३०	तीस	<i>tis</i>	30
३१	एकतीस	<i>ek-tis</i>	31
३२	बहतीस	<i>bah-tis</i>	32
३३	तेंतीस	<i>ten-tis</i>	33
३४	चांतीस	<i>ciaun-tis</i>	34
३५	पेहतीस	<i>pahen-tis</i>	35
३६	छेहतीस	<i>cek-tis</i>	36
३७	सेहतीस	<i>sahen-tis</i>	37
३८	आर्तीस	<i>ar-tis</i>	38
३९	हुंतालीस	<i>hun-talis</i>	39
			४०

४०	चालीस	<i>cialis</i>	40
४१	एकअलीस	<i>ek alis</i>	41
४२	बेअलीस	<i>bhe-alis</i>	42
४३	तंतालीस	<i>tent-alis</i>	43
४४	चांतालीस	<i>ciaunt-alis</i>	44
४५	पंतालीस	<i>pent-alis</i>	45
४६	छहअलीस	<i>ce-alis</i>	46
४७	सतालीस	<i>sat-alis</i>	47
४८	अष्टालीस	<i>art-alis</i>	48
४९	दुंवास	<i>hun-cias</i>	49
५०	पचअस	<i>pacias</i>	50
५१	एकावन	<i>eka-van</i>	51
५२	बहवान	<i>bah-van</i>	52

५३	तेरपान	<i>ter-pan</i>	53
५४	चापान	<i>ciau-pan</i>	54
५५	पंचपान	<i>panc-pan</i>	55
५६	छहपान	<i>ceb-pan</i>	56
५७	साटपान	<i>sat-pan</i>	57
५८	अटपान	<i>art-pan</i>	58
५९	हुंसाट	<i>hun-sat</i>	59
६०	साट	<i>sat</i>	60
६१	एकसाट	<i>ek-sat</i>	61
६२	बहवासाट	<i>bava-sat</i>	62
६३	तीनसाट	<i>tin-sat</i>	63
६४	चारसाट	<i>ciar-sat</i>	64
६५	पांचसाट	<i>panc-sat</i>	65
			६६

६६	छेह साट	ceb-sat	66
६७	साट सात	sat-sat	67
६८	अत साट	art-sat	68
६९	हुं सातान	hun-satara	69
७०	सातान	satara	70
७१	एक अतान	ek-atarā	71
७२	बहव अतान	bah- <i>v</i> atarā	72
७३	तीन अतान	tin-atarā	73
७४	चार अतान	ciar-atarā	74
७५	पांच अतान	panc-atarā	75
७६	छेह अवान	ceb-atarā	76
७७	सात अतान	sat-atarā	77
७८	अट अतान	at-atarā	78

७८	हुंअसी	<i>hun-asi</i>	79
७९	असी	<i>asi</i>	80
८०	एकअसी	<i>ek-asi</i>	81
८१	दोअसी	<i>do-asi</i>	82
८२	तीनअसी	<i>tin-asi</i>	83
८३	छहरअसी	<i>cihar-asi</i>	84
८४	पांचअसी	<i>panc-asi</i>	85
८५	छहअसी	<i>ceh-asi</i>	86
८६	सातअसी	<i>sat-asi</i>	87
८७	अटअसी	<i>at-asi</i>	88
८८	नीनानामे	<i>nina-nabè</i>	89
८९	नामे	<i>nabè</i>	90
९०	एकनामे	<i>ek-nabè</i>	91
			९२

८२	दोनाने	do-nabè	92
८३	तीनाने	tin-nabè	93
८४	चाराने	ciar-nabè	94
८५	पांचाने	panc-nabè	95
८६	छेनाने	ceh-nabè	96
८७	साताने	sat-nabè	97
८८	अठनाने	at-nabè	98
८९	नौनाने	nina nabè	99
१००	सौ	sov	100
१०००	हजार	bagiar	1000
१००००	दसहजार	das-ha- giar	10000
१०००००	लाख	lakh	100000

१०००००० खरोर *ka-*
ror १००००००

१००००००० कोटि *ko-*
ti १०००००००

C A P. XII.

Exercitatio lectionis Alphabeti Indo-
stani a Tironibus peragenda ope
Catechesis Christianae, quae
heic proponitur.

PRO coronide huius nostri
Alphabeti, ut clarius in-
notescant, quae huc usque di-
ximus de syllabis *Sand, Asand,*
Pult, & Purna, hic apponen-
dam iudicavimus tum speci-
minis, tum exercitationis gra-
tia Orationem Dominicam, ac
Sa-

Salutationem Angelicam characteribus Brammhanibus scriptas, Latino tamen expressas idiomate: deinde, ut Indostanae Nationis dialectus etiam pateat, apponendū censuimus Signum Crucis, tum eandem Dominicam Orationem, Angelicam Salutationem, ac nostrae Fidei Symbolum; ac singula quidem tum huius Alphabeti characteribus, tum Indostanis dictionibus exarata, adiectis interlinearibus explicationibus, praebe-
bimus.

Olim doctissimus P. Athanasius Kircherius S. I. Latinas has preces Brammhanicis characteribus Tabula aenea insculptas

in sua Cina Illustrata protulit, quae fane Tabula in Lipsiensi editione C. variarum gentium Alphabetorum, una cum Dominicae Orationis versionibus duplo maioribus, CC. nimirum, iisque eorundem Alphabetorum litteris, ac vario quinetiam identidem exoticarum regionum idiomate, tum & multiplici dialecto concinnatis, anno MDCCCXLVIII excusa per Christianum Fridericum Gesnern, relata deprehenditur. Verumtamen tum Kircheriana Tabula, tum Lipsiensis editio pluribus est in scriptione maculata mendis. Scimus, eundem Kircherium, ut ipse testatur, a P. Hen-

Henrico Rothio eiusdem Societatis Missionario Apostolico accepisse elementa Linguae Brammhanicae, quae idem Rothius longo, ac indefesso labore a Brammhanico homine maxima sibi amicitia coniuncto, una simul cum litteratura, ac philosophandi methodo perceperat; ut proinde huiusmodi scriptio- nis errata nec Scriptori, nec Editori adscribenda putemus, sed tantum Tabulae sculptori- bus, qui inusitados characteres ignorantes eadem errata forte invexerunt, quae nec ipsemer Kircherius valebat emendare, ut ipse fatetur in citati Operis Cap. VII., ubi de litteris Bram-

mhanicis , his verbis: *Verum cum nec litterarum inusitados ductus, neque linguam nossem, eos in suo Chao relinquendo consultius duxi, quam vano labore iis emendandis, magno temporis dispendio oleum, operamque perdere.* Ideo nos, qui per plures annos Brammhanicos Scriptores vidimus, praeceptores audivimus, & manus nostrae plura eorum scripta contrectaverunt, quin aliquam notam praefatis studiosissimis Scriptoribus impingamus, corrigere audemus laudatas Latinas Preces, ut hinc Lectores diiudicare facile possint, an concinne eadem scriptae sint,
 si

si tamen Latinarum dictionum
syllabas cum syllabis Indostan-
norum comparare ipsos non
pigeat. Sit igitur

*Oratio Dominica iuxta Vulgatam
versionem Brammhanicis cha-
racteribus expressa.*

ॐ पातेर नोस्तेर की ऐस इन

Pater noster, qui es in

वेलिस : संकीफीवेतुर नो

caelis, sanctiphicetur no-

मेन तुउम : अदवेनीअत

men tuum, adveniat

रेत्रुम तुउम फीअत वाबु

regnum tuum, p-hiat volun-

तास तुअ मीकुत इन वेळो

tas tua , fikut in caelo ,

एत इन तेरा :: पानेम

& in terra . Panem

नोस्त्रुम क्वातीदिअनुम दा

nostrum kuotidianum da

नोबिस होदीऐ : एत दी

nobis hodie , & di-

मिते नोबीस देविता नो

mitte nobis debita no-

स्त्रा मीकुत एत नोस दी

stra , fikut & nos di-

ना

मिततीमुस देबितोरीबुस

mittimus

debitoribus

नोस्त्रीस ऐत ने नोस इन्दु

nostris, & ne nos indu-

कस इन तेन्तातीओनेमः

kas in temptationem,

सेद लिबरा नोस आ

sed libera nos a

मालो ॥ आमेन ॥

malo . Amen .

Salutatio Angelica .

आवे मारीआ गृचीअ

Ave

Maria

gratia

प्रेना दामिनुस तेकुमः बेन

plena, Dominus tecum, bene-

दीका तु इन मुलीऐरीबुसः

dikta tu in mulieribus ,

ऐत बेनेदीकृतस फूकुस

& benediktus p-hructus

वेंतीस तुइ येसुस : ॥

ventris tui Jesus .

सांका मारीआ मतेर देइ

Sankta Maria Mater Dei

ओरा प्रो नोबीस पेघातो

ora pro nobis pekato-

रि

रिबुस नुन्क ऐत इन ओरा

ribus , nunk , & in hora

मोर्तीस नोस्त्रे : : आमेन : :

mortis nostrae . Amen .

Signum Crucis Indostana

dialecto exaratum .

Patris , Filii , Spiritus Sancti

बाप बेटा स्पीरीतोसेंते

Bap , Beta , Spirito Santo

nomine in . Sic est .

के नाम पार : ऐसा हे : :

ke nam par . Eesà hee .

Oratio Dominica .

Pater noster , qui caelis

ॐ बाप हमारा जो अस्मान

Bap hamara giò Asman

in es , tuum nomen fan-

मो हो : तुम्हारा नाम अस्तु

mo ho tubharà nam astu-

tificetur , veniat tuum

ति होवे : अब तुम्हारा

ti hovè , avè tubharà

Regnum , tuam voluntatem o-

राज : तुम्हारा खूरी सन्न

Ragg , tubharà kuscì sabh-

mnes

omnes faciant, sicut Caelo

લોગ કરે : જેમા મુકુતિ

logh karè gesà mukuti

in , ita terra in .

મો : તેમા જમીન મો : :

mò , tesà giamin mò .

Quotidianum panem nobis

પ્રતીદીન રોટી હમલોગો

Pratidin rotè ham logon

da , ignosce no-

કો હીજીવો : વાકસો હમા

ko digivo , bakso hama-

cul-

stris culpis , sicut nos

रा गुनाह : जेसा हमलोग

ra gunah gesa hamlogh

ignoscimus nostris offensori-

बकसतेहै अपने गुनाह गा

bakstehee apne gunahga-

bus , tentationibus a

रों को : अग्माइसि सो

ron ko , aggmairi so

nos ferva , & ma-

हमलोगों बंचावो : और बु

hamlogon banchavo , aor bu-

lo a liberationem fac .

राबदी सो नीस्तार कीजेः॥

ra badi so nistar kigiè .

Sic eveniat .

ऐसा होवे :॥

Eesà hovee .

Salutatio Angelica

Ave tibi Maria

सलाम तुम को मारीआ

Salam tum ko Maria

gratia plena , De-

मेहरवानगी की पुरी परमे

mehrvanghi kè puri Parme-

us tecum simul est, Be-

स्वर तुम्हारा साथ है : मो

suor tubharà sat hee, Mo-

nedicta tu omnium mulierum

मारख तुम सन इस्त्रीवों के

marak tum sabh istrivon ke

in medio, & benedictus tui

बीच : और मोमारख तुम्हा

bic, aor nomarak tubba-

ventris fructus Iesus. San-

रा पेट का फल जेसू : : सी

rà pet ka p-hal Gesù. Si-

cta

Sta

Maria

Dei

द्वानी मारीआ फरमेस्वर

ddani Maria Parmesvor

Mater precationem fac no-

की मा रे मीनती करो हम

*ki Mae minti karò ham-**bis pro nunc,*

लोगों के वास्ते ऐतनी बेरि

*logon kevastè etnè beri,**& mortis hora .*

अैर मितु के वक्त ॥

*aor mirtu ke vakt .**Sic eveniat .*

अैस होवे ॥

*Eesà hovee .**Sym-*

Symbolum Fidei.

Ego credo unum Deum
 हम मानतेहै ऐक परमे
Ham mantahè ek Parme-

Patrem in omnipotentem ,
 स्वर बाप पर सत्त सक्ताः
suor Bap par sabh Saktà ,

Caeli , & Terrae

अस्मान और जमीन का
Asmam avor Giamin Ka

Creatorem . Et excelsum
 पैदा करनेवाला : और श्री
peeda Karnevalà . Aor frè

Je-

Jesum Christum in eius filium

जिसु क्रिस्तो पर उसका बेटा

Gesukristo par uskà Betà

unicum Dominum nostrum ; qui

अकेला साहब हमारा : जो

akela Sahab hamara , gio

natus est Virginis Mariae

पेदा हुआ कुशारी मारीआ

peeda huà Kuari Maria

ventre a , Spiritus San-

की पट सो : स्पीरीतो सँ

ki pet sò , Spirito San-

kti

in ci virtute ex Pontii

तो के कुदरत सो : पों वी वो

to ke kudrat so . Poncivo

in Pilati iussione tormenta

पीला तो के हुकुम सो दुःख

Pilato ke hukum so dukh

recepit , cruce in affixus

पञ्चा : सलीब मो जठा

paia , salib mo giara

fuit , obiit , & sepultus fuit ,

गेथा : मुथ आर गाडा गेथा :

ghea , mua , aor gara gheà ,

in

in-

inferiora petiit, tertia die in

तले गेअः तीसरे रोज मो

talè gheà , tifrè rogg mo

ex se surrexit, Caelum supra

अपसे उठाः असमान पर

apsè utà , Asman par

ascendit, Dei Patris omni-

उठाः परमेश्वर बाप सन

ciarà , Parmesvor Bap sabh-

potentis ad dexteram partem

सक्ता के दहीनी तरफ

saktà ke dahini tarap-b

fe-

fedet , inde veniet
 बेटाहै : उहां सो आवेगा
betahee , uhan-sò avega

viventium , & mortuorum ad ju-
 जीवते : और मुदों का नी
giutè , aor murdon ka ni-

dicium faciendum . Ego cre-
 साफ़ कारनेको : : हम मान
sap-b karnekon . Ham man-

do Spiritum Sanctum in ,
 तेहें स्फरीतो सान्तो पर :
tehee Spirito Santo par ,

San-

Sanctam Ecclesiam Catho-

शीद्धा रेकुसिआ कतथो

Sidda Eklefia Katto-

licam, Sanctorum communionem,

लीका : सीद्धों के सा.ह :

lika, Siddon ke saggh,

peccatorum remissionem, mortuo-

गुनाह के माफ : मुहों

gunah ke map-h, murdon

rum resurrectionem, iugem vitam

का फेरजीवना : नीत जी

ka p-bergivnà, nit gin-

aeter-

aeternam . Ita est .

गुदानी : १ : ईसा दे : १ :

gdani . Eesà bee .

F I N I S .